

Ozioma Jesu Kristi Lẹkẹ Kẹ Makị Dọn De Ẹ

*Onye Jẹnko D'a Kwani Kraịstị Ụzọ
(Azaya 40.3; Malakaj 4.5; Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jọn 1.19-28)*

¹ Ẹnina kẹ ozioma banyeni Jizọsị hụn wụ Kraịstị, Onye ahụn Osolobue tume, hụn wụ Nwa Osolobue dụn bidụn:

² Nọkẹ kẹ wẹ dụn de ẹ ime ẹhuhụo Azaya onye-amụma,
“Osolobue sị, ‘Lee ẹ, m rị e zi onye-ozị m n'o buru n'i ụzọ,
n'ọ kwan'ị ụzọ.’”

³ Olu onye ohu rị a han ime atụ,
a sị,
‘Kwa nị nị Di-nwọnni-enyi ụzọ; mēmē ni ụzọ a n'ọ zinrin!’ ”

*Jonu Hụn E Mē Mirin-Chuku A Kwademēmē Wẹ
Makẹ Obibia Jesu*

⁴ Jonu hụn e mē mirin-Chuku nọ puha, mama okwa ime atụ, a sị wẹ gha ime njo wẹ roghari, keni wẹ mē wẹ mirin-Chuku wẹ gi a ghoị n'e roghariguọ wẹ, keni Osolobue gbaghari wẹ njo.

⁵ Ndi ile rị umu-alị ndi risonme Judia lẹ ndi Jerusalem ile hu e jẹn d'e kunrun Jonu, wẹ hu e kupuha njo wẹ, o hu e mē wẹ mirin-Chuku ime Iyi Jodani.

⁶ Jọnu yi ewuru wẹ gi ẹnẹnren anụ w'a kpọ kamelụ mēmē; akpukpọ-anụ k'o gi kēmē ukun ẹ. Ihiẹn-oriri ẹ wụ igurube lẹ mirin-ẹnwun rị ofia.

⁷ O hụ a sị wẹ, “Onyẹ kanị m lala m azuun, erudeni m onyẹ jenkọ d'e hulua alị topu eriri akpukpọ-uku a.

⁸ M rị e gi mirin mmaka e mē onụ mirin-Chuku, kanị, 'ya nwẹn jenkọ d'e gi Mmọn-nsọ mē unu mirin-Chuku.”

Jọnu E Mē Jesu Mirin-Chuku, Ekwensu A Nwan Jesu

(Mat 3.13–4.11; Luk 3.21-22; 4.1-13)

⁹ Ogen hụ, Jesu nọ gha Nazareti rị azuun Galili bia, 'ya kẹ Jọnu nọ mē ẹ mirin-Chuku ime Iyi Jodani.

¹⁰ Hụ Jesu gihu gha ime mirin puha, o nọ hụn kẹ elu-igwere kpupu, hụn kẹ Mmọn-nsọ gi ụdi nduru hidanla, bia d'a nokwasị a.

¹¹ 'Ya olu nọ gha elu-igwee sị, “Iyụ wụ ezi Nwa m; ihien i a sọka m.”

¹² Ozigbo hụ, Mmọn-nsọ nọ nu ẹ shi ime atụ.

¹³ O nọ nọdi ebahun akpu-uhuhin ogunna, iya lẹ eje-anu rị ichen-ichen. Ekwensu hụ a nwan a; ndi mmọn-ozì hụ e yen'ẹ ẹka.

Jesu E Bidon Orun A

(Mat 4.12-17; Luk 4.14-15)

¹⁴ Ogen wẹ gi kpokingu Jọnu ye ime ulo-ngan, Jesu nọ bia Galili d'e zime ozioma Osolobue.

¹⁵ O hụ a sị, “Ogen e zuguo, Ali-eze Osolobue a riguo nsue! Roghari ni, unu e kweri ozioma!”

Jesu A Kpoma Ndi K'e Sonn'e

(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15; 5.1-11)

16 Ebe Jizọsị ghakọ mkpẹnren “Ohimin” Galili, ọ nọ hụn Saimonụ le Andurụ nwene e ebe we rị a tu ọga e ye ime mirin ahun, make ni azun ke w'a kun.

17 Jizọsị nọ si we, “Sonme ni m, m sikọ d'e me onu wuru ndi a kuha ihian rike azun.”

18 We nọ la ọga we to ozigbo, sonme e.

19 O jenshi ihun ekere, ọ nọ hụn Jemisi le Jonu, umu Zebedi ebe we rị ime ugbo-mirin we e donzi ọga we.

20 O nọ kpọ we ozigbo; we nọ na nedi we le ndi we we orun to ime ugbo, sonme e.

Jesu A Chupu Eje-mmọn Rị Ime Okennyẹ Ohu (Luk 4.31-37)

21 We nọ shi obodo Kapanom; o ru Uhuohin Izuiken, ọ nọ banye ulo-ofufe rị ebenu d'a kuzi.

22 Nkuzi e nọ tu we enya, makele ọ kuzi nọke onye oku rị eka ele nọke ndi-nkuzi Iwu.

23 Ogen hu dai, o nwon okennyẹ ohu eje-mmọn rị ime e, hūn rị ime ulo-ofufe we. Okennyẹ hu nọ yi oro, si,

24 “Hapu enyi ye, k'i gi enyi e me, Jesu onye Nazareti? I bia d'e tikpo enyi? A maringho m onye iwu, yu wu Onye-nsọ Osolobue.”

25 Kani, Jizọsị nọ jugbo eje-mmọn hu, si a, “Kpume onu; gha ime e puha!”

26 Eje-mmọn hu nọ se okennyẹ hu, gi oken olu yi oro, gha ime e pu.

27 O nọ tu we ile enya, we hu a ju ibe we, si, “Ki wu hunni? Onwan wu nkuzi ohun—hun iken rị! O gwade eje-mmọn oku, we hu a gbaye e!”

28 Ozigbo, otiti e nọ kpogbari egbere Galili ile.

*Jizọsị A Zuọ Ndi Bu ọda
(Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)*

²⁹ Hụn Jesu gihu gha ime ụlọ-ofufe ahun pu, iya le Jemisi le Jonu no banye iwe Saimonu le Anduru.

³⁰ Emu ri a ku nne nwunye Saimonu, o dine edine, ehụ okun ri e nwun e. Ozigbo, we no gwa Jesu ni emu ri a ku a.

³¹ Jizọsị no jen d'e kunrun e, kwondon e eka, weli e enu, ehụ okun hu no hapu a; o no leme we obia.

³² O ru ogen enyasi, ogen anwun gi roguu, we no wehen'e ndi emu ile le ndi eje-mmom ri ime we.

³³ Ndi obodo hu ile e jun onumuzo;

³⁴ Jesu no zuo ndi bu oda emu ichen-ichen ri a ku, chupusonme eje-mmom bu oda, o nini eje-mmom ndi hu ku oku make ni a maringuo we onye o wu.

*Jizọsị E Zisonme Ozioma Ime Galili
(Luk 4.42-44)*

³⁵ O ru uzo-utuntun, ebe eki keleni fonchanpu, o no zopu egwa, jenme ebe ihian rileni, o no no ebegu memekpere.

³⁶ Saimonu le ndi 'ya le we wi no choma a.

³⁷ Ogen we gi hun a, we no si a, "Ihian ile ri a cho i."

³⁸ O no si we, "Ni enyi shizi ni obodo ndi ozọ ri ehụ ebeni, keni m zizikwo ozioma ime we. Make ni 'ya wu ihien m bia d'e me."

³⁹ O no ghagbari azuun Galili ile, e zisonme ozioma ime ulo-ofufe we ri ichen-ichen, a chupusonme eje-mmom.

*Jizọsị A Zuọ Onye-oti
(Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)*

⁴⁰ Okennyẹ ohu emu oti ri a kụ nọ bịa d'e kunrun Jesu, gbu osekpụ, rioma a, sị a, “Omēni y'a chọghọ, nibe ị saeka zuo m, a ri m ochan.”

⁴¹ Omiken ẹ nọ mē Jizosị, ọ nọ tịnpụ ẹka metụ a, sị a, “A chọghọ m! Dịnhin, n'ị ri ochan!”

⁴² Ozigbo, oti hụ nọ gha ẹhụ a pụ, ọ nọ ri ochan!

⁴³ Jizosị nọ zi okennyẹ hụ lama ozigbo, oge n o gi dọkenmegụu a ẹka ntin,

⁴⁴ sị a, “A gwakwole onye owule ihienni; ka, jẹn d'e we enwen i ghosị onye nchụ-ẹjan n'o lele i, y'e weri ihiẹn ndi hụ Mozizi ku ime Iwu gi chụ-ẹjan, n'ị gi ghosị wẹ ni y'a riguo ochan.” O nọ sị a lama.

⁴⁵ Kanị, okennyeni a ghaguu ebahun pụ, ọ nọ kusonmede ihienni ebe ile. O kukemē ihienni, nke wu ni Jesu asazini ẹka puha ime obodo ebe ihian a nọ hun a, kama, ọ ghasonme azuun ihian bileni, kanị wẹ huzikwo a gha ebe ile a bịa ebahun d'e kunrun ẹ.

Isi Nke Ẹbụọ

Jesu A Zuo Onye-orọ
(Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)

¹ Akpu-uhuohin ole a ghaguu, Jesu nọ kinhen Kapanom, ọ nọ kpogbari n'ọ ri ulo.

² Ndi bu oda nọ gbakikome, nke wu ni uzọ eruzini wẹ, ke ime ulo ke ihun-ezi, o nwonzini ebe e ru ihian. Jesu hụ a gwa wẹ oku-Chuku.

³ 'Ya ke ikennyẹ nọ buhen'ẹ okennyẹ ohu orọ kinmin; ikennyẹ eno bu ẹ.

⁴ Makeni ahunni wẹ uzọ d'e kunrun Jesu ufiri ni ihian jun ebegu, wẹ nọ nyinrin elu ulo, be oghe ye ẹ elu ebe Jesu wuzo. E beguu wẹ oghe ye ẹ, wẹ nọ

gha ebefu do onye hu oro kinmin le ute e ye ihun Jesu. ⁵ Ogen Jizosi gi hun okukwe we, o no si onye hu oro kinmin, “Nwa m, a gbaghariguo we i njo i.”

⁶ O nwon ndi-nkuzi Iwu nodisonme ali ebahun, we hu e ro ihienni ime obi we, a si,

⁷ “Ki hain okennyeni gi e ku enina? O ri e ku aru! Onye e ri-eka a gbaghari njo wezuka Osolobue suo!?”

⁸ Ozigbo, Jesu no marin ime mmon ihien we ri e ro ime obi we. O no si we, “Ki hain onu gi e ro udi iroroni ime obi unu?”

⁹ Elee hun ka nfe: isi onye-oroni, ‘A gbaghariguo we i njo i’—ra isi a, ‘Lih i oto, heri ute i ni jenne ijen?’

¹⁰ Kani, ni m ghosi onu ni Nwa nke Ihian nwon iken o gi a gbaghari njo elu-owa.” O no si onye-oro hu,

¹¹ “M si i, lihi oto, heri ute i, lama iwe i!”

¹² O no lihi oto, heri ute e ozigbo, gha ebahun pu—id'anya we ile; nke wu ni o tu we ile anya, we no jama Chuku mma, si, “Enyi ahuntuni ihien no enina mbu!”

Jesu A Kpo Livai

(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³ 'Ya Jesu no jennezi mkpenren mirin Galili. Igunrun ihian no fihunme e, o no kuzi we.

¹⁴ Ebe o ghafeko, o no hun Livai nwa Alifosi k'o nodi ali odu ndi ugwo-isi, o no si a, “Sonme m.” Livai no lihi oto, sonme e.

¹⁵ Ogen Jesu gi ri e ri ihien-oriri iwe Livai, ndi bu oda ime ndi a na ugwo-isi le ndi ozo we gi njo marin hu e son Jesu le umu-azuun a e ri ihien-oriri, make ni ndi ri e son n'e bu oda.

16 Ogen ndi-nkuzi Iwu hun ri ime ndi Itu-Farisi gi hun ni 'ya le ndi njo hu le ndi a na ugwo-isi ri e ri ihien-oriri, we no si umu-azuun a, "Ki hain o gi e du ndi a na ugwo-isi le ndi ozo we gi njo marin e ri, a ra?"

17 Ogen Jesu gi nu ihien we ri e ku, o no si we, "Ndi ehuru ri iken ara cho dibie, kama, ndi emu ri a ku wu ndi a cho dibie; ele ndi ezi-omume ke m bia d'a kpo, kama, ndi njo ke m bia d'a kpo."

*Ajuju Banyeni Ibu-onu
(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)*

18 O nwon ogen umu-azuun Jonu le ndi Itu-Farisi gi ri e bu onu. We no bia d'a ju Jesu, si, "Ki hain umu-azuun Jonu le umu-azuun ndi Itu-Farisi gi e bu onu, bu umu-azuun i a ra bu?"

19 Jizosi no za we, si, "Ni ndi bia agbamehuhuo bu onu ebe okennyer ri a gba ekukwo ri ime igunrun we? Mba nu! Ebe we le okennyer hu ri a gba ehuhuo ri, ebuko we onu."

20 Kani, ogen lala hun we jenkoo d'e gi wepu okennyer hu ri a gba ekukwo ime we, ogen hu, e bume we onu."

21 "O nwonni onye e gi ekwa ohun a kwakin ekwa akan. O gi e kwakin e, nke ohun ahun e hekapu, o tikakenme."

22 "O nwonzikwoni onye e gi ihien akan a gbaye manya ohun. O gi e gbaye e, manya hu a gbawapu a, ke manya ke ihien we gi gbaye e a la iwi. 'Ya wu, gi nwan ihien ohun gbaye manya ohun."

*Ajuju Banyeni Uhuohin Izu-iken
(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)*

23 Uhuoḥin Izu-iken ohu, Jesu ghako ime ugbo oka witi, ebe we ghako ime ugbo hu, 'ya umu-azun a no ghorima oka-witi.

24 'Ya ndi Itu-Farisi no si a, "Ki hain we gi a gho ihien ugbo Uhuoḥin Izu-iken, we ri a dan Iwu."

25 'Ya Jesu no si we, "Ya wu, unu aguntuni ihien Defidi me ogen o gi nwe mkpa, ogen egun gi ri a gun iya le ndi we ile wi?"

26 K'o don banye ime ulo Osolobue ogen Abiata gi wu onye-isi nchu-ejan, ri bredi-nso hu w'e bupuhani Osolobue, hun o me ni Iwu si ni onye ozo eriko a mmani ndi nchu-ejan; kani Defidi ri e eri, yezikwo ndi 'ya le we wi."

27 Ya Jesu no nwan si, "Make orinimma ihian ke we gi tume Uhuoḥin Izu-iken, egini we ufiri Uhuoḥin Izu-iken ke ihian.

28 'Ya wu ni mme wu Nwa nke Ihian wu Nna—ke ebe oku Uhuoḥin Izu-iken ri."

Isi Nke Eto

Okennyẹ Eka Ohu Nwunhun

(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

1 Ya Jizosi no banyezi ulo-ofufe. Ime ulo-ofufe ebahun, o nwe okennyẹ eka ohu nwunhun rin'a.

2 We no keme Jesu nke ni we hun k'o jenko d'a zuo a Uhuoḥin Izu-iken keni we gi e ma a ikpe.

3 'Ya o no si okennyẹ hu eka nwunhun, "Puha ihun ebeni."

4 O no si we, "Elee hun ke Iwu kwadon ni we e me Uhuoḥin Izu-iken? Ime ihian ihien ri mma ra ime ihian eje-ihien? Izuo ihian ra igbun'e?" Kani a gba w'a nkintin.

⁵ Jizọsị nọ gi iwe lehunmẹ wẹ, makeni ọ fuka a ni obi wẹ e zeke. 'Ya ọ nọ si okennyẹ hu, "Tinpụ ẹka i." O nọ tinpụ a, ẹka a nọ ri mma.

⁶ Ndi Itu-Farisi nọ pu; 'ya wẹ ni ndi itu Herodu nọ zumẹ umẹ kẹ w'a dọn gbu Jesu.

Eje-mmọn A Kọma Jizọsị Enya

⁷ Jesu lẹ umu-azuun a nọ pu, jẹnmẹ mkpenren iyi Galili; igunrun bugbu enwen ẹ oda nọ gha Galili sọnmẹ ẹ.

⁸ Ndi bu oda ghazikwo Judia lẹ Jerusalem lẹ Idumia lẹ azuun nokunmẹ Taya lẹ Sidonu bia. Ndin bia makeni wẹ nọ ihien ile Jesu ri e mẹ.

⁹ O nọ si umu-azuun a kwademen'e ugbo-mirin makẹ ufiri igunrun hu, amangbe w'a kpangbu ẹ.

¹⁰ Makeni ndi ile emu ri a ku ri a fufa a keni wẹ metu a ẹka, makeni ọ zuoguọ ndi bu oda mbu.

¹¹ Ogen owule ndi eje-mmọn ri ime wẹ gi hun a, a danni w'a ali, yi oro, si, "Iyü wü Nwa Osolobue!"

¹² O gbakenmẹ eje-mmọn ndi hu mkpinsin-ẹka, si wẹ ekukwole onye ọ wü.

Jizọsị E Tume Ndi-ozì Pu-ichen Mmẹbuo (Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Omeguü, Jesu nọ si elu oke, kpọ ndi hun ọ cho, wẹ nọ bia d'e kunrun ẹ.

¹⁴ O nọ hori mmadu mmẹbuo, kpọ wẹ ndi-ozì pu-ichen, ni wẹ du ẹ nodi, n'o zipu wẹ d'e zi ozioma

¹⁵ lezikwo ni wẹ hun uzọ nwe iken w'e gi a chupu eje-mmọn.

¹⁶ Mmadu mmẹbuo hu o tume wü: Saimonu (hun Jesu tu Pita);

¹⁷ Jemisi lẹ Jonu—wẹ ebuo wü umu Zebedi (ndi hun o tu "Bonagesi", 'ya wü Umü Akpabo);

18 le Anduru le Filipu le Batolomi le Matiu le Tamosi le Jemisi nwa Alifiosi le Tadiosi le Saimonu hun te ri ndi gi aka-iken e me ni we chupu ndi Rom ri a ki ali we,

19 lezi Judasi nwa Iskarotu hun re Jesu ogen ikpazuun.

*Jizosi le Bezibo Onye-isi Eje-mmom ile
(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23; 12.10)*

20 'Ya Jesu no lama; igunrun ihian no gbakikomezi, nke wu ni 'ya le umu-azuun a ahundeni efe ri ihien-oriri.

21 Ogen ezi-le-ulo Jesu we gi nu a, we no bia ni we weri e, makele we nu ke ndi ihian ri e kusonme, a si, "Era a pumaguo a!"

22 Ndi-nkuzi Iwu gha Jerusalem bia no si, "Onye-isi eje-mmom ile wu Bezibo ri ime e; iken Bezibo onye-isi eje-mmom ile k'o gi a chupu eje-mmom."

23 'Ya Jizosi no kpozunhan we ebe o ri, gi ilu gwa we oku, si, "Nani ke Ekwensu a don chupu Ekwensu?"

24 Ali-eze owule kebeni, asakozi aka wuzo.

25 Ikpun-ulo kebeni, asaeka turu.

26 'Ya wu, omeni Ekwensu e buguo lumanenwen e, omeni o kebugo—o sako aka turu, nke e a guguo!

27 Kani, o nwonna onye jenko d'a s'eka banye iwe diken, kiri ihien ri iwe e mmani o bu uzo kenmeguu a—ogen hu k'o no saeka banye, kiri ihien ri iwe e.

28 "M ri a gwa onu ezioku, we siko d'a gbaghari njo ile ihian me le eje-oku owule we ku;

29 kani agbaghariko we onye owule ku aru banyeni Mmon-nsa, onye hu e meole njo itebite."

³⁰ O ku ihienni makeni we ri a si ni “Eje-mmon ri ime e.”

Nne Le Umune Jesu
(*Mat 12.46-50; Luk 8.19-21*)

³¹ Nne Jizosi le umune Jizosi no bia, turu ihun-ezi, zi ozi jenn'e, si a bia.

³² Igunrun ihian nodisonme ali, fihunme e; 'ya we no si a, “Nne i le umune i ikennye le [umune i ikpoho] ri ihun-ezi, a ju ukwere i.”

³³ 'Ya o no shari we, si, “Onye wu nne m? Elee ndi wu umune-m-ikennye?”

³⁴ O no lehunme ndi hu nodisonme ali, fihunmen'e, si, “Lee nne m le umune-m-ikennye ebeni!”

³⁵ Onye owule hun e me uche Osolobue wu nwene-m-okennye le nwene-m-okpoho le nne m.”

Isi Nke Eno

Ilu Jesu Gi Onye-ugbo Ta
(*Mat 13.1-9; Luk 8.4-8*)

¹ Jesu no nodi mkpenren mirin Galili kuzimezi. Igunrun higbu enwen e ogbe no fihunme e, nke wu ni o no banye ime ugbo ri ime mirin ebahun d'a nodi ali, igunrun hu ile no nodi akpakali mkpenren mirin Galili ebahun.

² O no gi ilu kuzi we ihien bu oda. Ime nkuzi e, o si we,

³ “Gon ni ntin! O nwe onye-ugbo jen d'a gha mkpuru ime ugbo.

⁴ Ogen o gi ri a gha a, mkpuru ndi hu ime we a danye okp'uzo, nnunu no bia d'e ripu we;

⁵ mkpuru ndi hu ime we a danye ali omuma, ebe ejan rileni oda. O pupuha ozigbo, makeni o jenteni ime ejan.

⁶ Ogen anwun gi wa, o ma a, o no shinwun, makeni mkpogun ari a;

⁷ mkpuru ndi hu ime we a danye ime ogun, ogun ahun no sue, dungbu e, o mizini mkpuru;

⁸ kanj ndi hu ime we a danye ali ri mma, o pupuha, sue, du, mi mkpuru mmagi-mmagi: ndi hu ime we a bawaye uzọ iri kwasi ogun, ndi hu ime we uzọ ogun eto, ndi hu ime we uzọ ogun isen.”

⁹ Ya o no si, “Onye nwon ntin o gi a nu ihien, 'ya nu!”

Ihien Haij O Gi E Gi Ilu A Kuzi
(Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)

¹⁰ Ogen 'ya suo gi nodi, ndi fihunmen'e le umu-azuun a mmebuo hu no juma a nkowa ilu hu.

¹¹ O no si we, “Onu ke we ye oghere imarin ihien-mini risonme Ali-eze Osolobue, kanj nke ndi ri oge, ilu ke we gi a gwa we ihien ile;

¹² keni ihien hu Ekukwo-nsọ ku hun uzọ mezu, Ekukwo-nsọ si,
'We sikọ d'e lee ilee
kale eleghako we uzọ,
a nu onunu-onunu
kanj aghotako we,
amamgbe we e gbehuto d'e kunrun Osolobue,
o gbaghari we njo we.' ”

Jesu A Kowa Ilu Hu O Gi Onye-ugbo Ta
(Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)

¹³ 'Ya o no ju we, si, “Onu aghotanị iluni? Nani ke unu e gi nwan ghota ilu ile?”

14 “M gi onyẹ-ugbo ahun e ku onyẹ ri a ghaye oku-Chuku.

15 Mkpuru ndi hu danye okp'uzo wu oku ndi hu we ghaye, hun o me ni ogen we gi nu a, Ekwensu no bia ozigbo d'e wefu oku hu we kun ime we.

16 Ndi hu we ghaye ali omuma wu ndi hu nu oku hu, e gi we ighoghọ nabanhan a ozigbo,

17 kanị, e nwe we nkpoğun; w'a tohu ekere sọ. Nsongbu mobu ukpokpo gi ufiri oku ahun we nu bia, a danpu we ozigbo.

18 Mkpuru ndi hu we ghaye ime ogun wu ndi hu nu oku hu,

19 kanị ufiri ni we ri e hue uhue banyeni ihien uwanị le ni aku-le-uba* uwa ri a la we enya le egun ihien ndi ozo, we ile banhan, a kpangbu we oku hu, o mikozi mkpuru.

20 Kanị ndi hu we ghaye ali ri mma wu ndi hu nu oku hu, nabanhan a, mi mkpuru mmagi-mmagi uzo iri kwasị ogun, ndi hu ime we a bawaye uzo ogun-eto, ndi hu ime we a bawaye uzo ogun-isen.”

Ukpe Ri Okpuru Afere (Luk 8.16-18)

21 'Ya Jizosi no sizi we, “Onye e wehe ukpe e bu e e che okpuru afere, mobu okpuru bedi? Ele enu obu-ukpe ke w'e bu e e che?”

22 O nwonna ihien zuerini hun jenkoleni d'a wa, mobu ihien owule we kpume hun jenkoleni d'a wa.

23 Onye nwe ntin o gi a nu ihien, 'ya nu!”

* **Isi Nke Ẽnọ:**19 “Aku-le-uba” ke we ka a kpọ, kanị İka a kpọzi a efee.

24 'Ya ọ nọ sị wẹ, “E gikwọ nị ihien unu nụ e don! Mkpụ i gi mayeni ihian kẹ wẹ jenkọ d'e gi mayeni i, kanị wẹ sikọ d'a machedeni y'ẹ.

25 Makeni, onye hun nweni kẹ wẹ sikọ d'e yecheni; kalẹ onye hun nwonleni a napude w'a kẹ hun o nwe.”

Ihien Jesu Gi Ihien-ugbo Rị E Sueni Kuzi

26 Jesu nọ sịzi wẹ, “Alị-eze Osolobue nọ kẹ ebe okennyẹ ohu nọ ghịgha mkpuru ye alị ugbo,

27 jenne—ọ hụ a ranhin e tenhin uhinhin lẹ efinnai, ihien ọ kun nọ pu, sue, bu okennyẹ hụ a marin k'o don me.

28 Alị e gi ẹka a e yeni ihien-akunkun ẹka e sue, a mi mkpuru. O bu'zo gbapu, osisi ẹ a puha, ọ mi mkpuru.

29 Mkpuru karaguhu, okennyẹ ahun e weri ihien o gi a ghọ ihien-ugbo banye d'a ghoma a, makeni ogen igho-mkpuru e rugo.”

Ilu Jesu Gi Mkpuru Mostadi Ta

(Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)

30 Jizosi nọ sịzi, “Kini kẹ ẹnyi e gi ma atụ Alị-eze Chuku? Elee ilu kẹ ẹnyi sikọ d'e gi kowa a?

31 Ọ rikẹ mkpuru mostadi, hun o me ni 'ya kachanrin ntin ime mkpuru osisi ile;

32 kanị wẹ kun a, o sue, o hi-ogbe kari ihien-akunkun ndi ozo ile w'a kunye ime ugbo. Ọ wa agala hi-ogbe, nke wu ni nnunu a bia d'a ku ekwu e ye elu ẹ.”

Ilu-ilu Kẹ Jizosi Gi E Ku Oku

33 Jesu nọ gisonme ilu bu oda nọ ẹni na gwa wẹ oku-Chuku; ọ gwa wẹ kẹ wẹ a sa ẹka ghota;

34 ọ gwani wẹ oku mmaka, ilu sọọ k'o gi gwachanrịn wẹ oku; kani, 'ya lẹ ụmụ-azụun a sọọ nọdị, ọ kọwachanrịn nị wẹ ihien ile.

*Jizọsị A kụsị Ebiri-mirin
(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)*

35 Oge ẹnyasi ụhụhụ hụ, Jizọsị nọ sị wẹ, “Nị ẹnyi fetu nị azụun mirinni hụn-ẹbọ.”

36 'Ya wẹ nọ latọ igunrun ahun; ụmụ-azụun nọ banye ime ụgbọ hụ hụn Jizọsị lẹ enwen ẹ rị ime ẹ, wẹ lẹ 'ya nọ gi ụgbọ ahun jẹmẹ. O nwezikwọ ụgbọ ndị ọzọ sọn Jesu.

37 Idenmizi, oken ẹbi nọ kpoma, ebiri-mirin nọ kpọnbanma ime ụgbọ hụ, nke wụ nị mirin e d'e jun ime ụgbọ.

38 Kani Jizọsị rị ibe azụun ime ụgbọ ahun, bu isi kwasị ofi-isi, a ranhịn ụran. Ụmụ-azụun a nọ kpọtien ẹ, sị, “Onyẹ-nkuzi, y'a hụnn'a nị ẹnyi e d'a nwunhụn!”

39 Jizọsị nọ tẹhin, jụgbọ ẹbi hụ, sị “ohimin” hụ, “Kusị! Mẹ jụu!” Ẹbi ahun nọ kusị, ụzọ ile nọ mē rajụu.

40 Ya Jesu nọ sị ụmụ-azụun a, “Kị haịn egun gi a tū ọnụ? Ụnụ e ke nwekwọ nwan okukwe?”

41 Egun nọ tuma wẹ ọda-ọda, 'ya wẹ nọ juma ibe wẹ, sị, “Onyẹ wude ọnwan, o gi mē nị kẹ ufere kẹ ohimin a gbaye ẹ?”

Isi Nke Ise

*Jesu A Zụọ Okennyẹ Eje-mmọn Rị Ime ẹ
(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)*

1 Wẹ nọ fetu mirin Galili, pụha obodo ndị Gerasa (Gadara)*.

2 Hụn Jizọsị gihụ gha ime ụgbọ hidan, 'ya okennyẹ ohu eje-mmọn rị ime ẹ nọ gha ikpẹkpẹ pụha d'e kunrun ẹ.

3 Ikpẹkpẹ ebahun k'o bi; o nwonni onye e ri-eka e gbondonn'e, osuon'a ni wẹ gi ẹgan kpoma a.

4 Makeni mgbe ole-le-ole ke wẹ te gipu ẹgan kpoma a ụkụ le ẹka: o tibepu ẹgan ndi ahun, o kpagipu igwe ndi ahun rị a ụkụ. O nwezini onye a saeka e kwondonn'e.

5 O wahunme ikpẹkpẹ le elu ugu risonme ebegu, e yi oro, e gi omuma a dokika enwen ẹ ehụ, ke ukinkin ke efinnai.

6 Ogen o gi lecheni Jesu, 'ya o nọ gbaburu ẹ, gbun'e osekpụ.

7 O nọ gi oken olu yikenme oro, si, "K'i siko d'e gi m me Jesu Nwa Chuku, Chuku Hụn Kachanrinni? E gi m efan Osolobue rịo i, eyele m afunfun!"

8 O ku ihienni makeni Jesu a sịguol'a, "Iyụ wụ eje-mmọn, gha ime okennyẹ ahun pụha!"

9 'Ya ke Jesu nọ ju a, si, "Kị wụ efan i?" O nọ shiari, si, "Efan m wụ Igunrun, makele enyi bu oda."

10 'Ya o nọ rịokennyẹ Jesu y'a chupule wẹ ime egbere hụ.

11 Ogen hụ, o nwe igwee ezin rị a kpa nni elu oke nokunme mkpenren ohimin hụ, ehụ ebahun wẹ rị.

12 Eje-mmọn ndi hụ nọ rịo a, si, "Chụ enyi yesonme ime ezin ndini; ni enyi ban ime wẹ."

13 O nọ ni wẹ; 'ya eje-mmọn ndi hụ nọ gha ime okennyẹ hụ pụha, banyesonme ime ezin ndi hụ,

* **Isi Nke Isen:1** mọbụ: Gẹgasa

ezin ndi hụ ile nọ gi ọsọ kpọtụ, zunban ime mirin Galili ebahun, ragbu enwen we. Ezin hụ ile ri ihien nọke nnu isen.

¹⁴ Ndi-ndu ezin ndi hụ nọ gbajenme d'a gwa ndi obodo we le umu-ali ndi ri egberẹ hụ ihien meni. We ile nọ puha d'e lee ihien meni.

¹⁵ 'Ya we nọ bia d'e kunrun Jesu; we nọ hun onye hụ igunrun eje-mmon te ri ime e: o nodihu ali, o yi hụ ekwa, o gi hụ ezigbo uche e—egun nọ tu we.

¹⁶ Ndi o me enya nọ gwa we ihien me okennyẹ hụ eje-mmon te ri ime e le ezin ndi hụ.

¹⁷ 'Ya we nọ rioma Jesu n'ọ gha egberẹ we pu.

¹⁸ Ogen Jesu gi banko ime ugbo, okennyẹ hụ eje-mmon te ri ime e nọ riọ a n'o sọnme e.

¹⁹ Kanị Jesu nọ ju, si a, "Laburu ndi nke i d'a gwa we oken ihien Osolobue meni i, le k'o mehan ni omiken."

²⁰ 'Ya okennyeni nọ pu, ghagbama obodo iri hụ nọgbamani w'a kpo Dikapolisi, a gwa we ihien Jesu men'e. O nọ tu we ile nu n'a enya.

Jesu A Zuo Okpoho Ihien Ri A Gba, Kpotien Nwata Nwunhuni

(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

²¹ Ogen Jizosi gi gi ugbo-mirin fetuguzi mirin ahun, kinhenzi azuun hun-ebọ, igunrun hi-ogbe nọ fihunme e mkpenren mirin ebahun.

²² Onye ohu w'a kpo Jaisi, hun wu onye ohu ime ndi-isi ulo-ofufe nọ bia; ogen o gi hun Jesu, 'ya o nọ dani Jesu ali;

²³ riokenme e, si, "Emu ri a ku nwa m okpoho hun nta, o d'a nwun. Dodo bia d'e bu eka i kwasi a, zuo a, keni o ri ndun!"

24 Ya Jizọsị nọ sọnmẹ ẹ. Igunrun hi-ogbe nọzị sọnmẹ wẹ, wẹ ile hụ a fufa Jizọsị.

25 Imẹ igunrun hụ, o nwẹ okpoho ihien rị a gba kete ahua mmebuo.

26 O hunjugo ẹnya ẹka ndi idibie, d'e ru ni ihien a guu a ẹka, kanị, hun nke o gi dinhin, o hude a jowaye njọ.

27 Make ni o nugo banyeni Jizọsị, o nọ gha azuun nokunme Jizọsị ime igunrun hụ, metu ekwa a ẹka;

28 make ni o si enwen ẹ, “Omẹni m k'a sahu ẹka metu ekwa a ẹka, m siko d'a ri mma.”

29 Hun o gi hu metu ekwa Jesu ẹka, ihien rị a gban'a nọ kusị ozigbo—ke ehụ don me ẹ, o nọ marin n'ọ dinhinguo.

30 Ozigbo, Jesu nọ marin ni iken a ghaole ime ẹ pu, o gbeghuto ime igunrun hụ, si, “Onye metu ekwa m ẹka?”

31 Umụ-azuun a nọ si a, “I hụ a hun igunrun ihian ri a fufan'i, y'a jumazi ‘Onye metu m ẹka?’ ”

32 Kanị Jizọsị hukwo e lehunme ẹnya n'ọ hun onye ọ wu.

33 Make ni okpoho hụ a maringuo ihien me n'ẹ, ya o nọ gi egun le ehio-omuma-nni bia d'a dannị Jesu ali, gwapucharin a ezioku.

34 Jesu nọ si a, “Nwa m, okukwe i e meguo i dinhin; lama, udon 'ya ri ni i, dinhinchanrin ime nsongbu i.”

35 Ebe Jizọsị rikwo e ku, ndi-ozu nọ gha iwe Jaisi bia, si a, “Nwa i a nwunhinguo, k'i nọzi e songbuni onye-nkuzi?”

36 Kani, ogeɛn ihieɛni we ri e ku gi feban Jesu ntin†, o no si Jairosi, “Atule egun, ka kwerihu!”

37 Jesu anini ndi ozon e kari Pita le Jemisi le Jonu nweɛ Jemisi.

38 Ogeɛn we gi ru iwe onye-isi ulo-ofufe hu wu Jairosi, Jesu a hun oken isusu le ndi ri a kwan ekwan, e goshi elu.

39 Ogeɛn o gi banye ime ulo, o no si we, “Ki wu isusuni? Ki onu ri a kwanni? Nwata ahun a nwunhunni, o rihu uran!”

40 'Ya we no muma Jesu emu. Kani, ogeɛn o gi chupuguu we ile ezi, o no weri nedi le nne nwata ahun le umu-azuun a eto ahun ya le we wi, we ile no wiri banye mmughe ebe nwata hu dine.

41 'Ya o no kwodon nwata hu aka, si a, “Talita, kum!” 'Ya wu, “Nwata okpoho, m si i lihi!”

42 Ozigbo, 'ya nwata ahun no lihi oto, jehunmeme. (Nwata hu wu nwa ahua mmebuo.) O no tikenme we ile enya.

43 Jesu no dokenme we aka ntin, si we a gwakwole onye owule ihien meni, o no si we, ye nwata hu ihien-oriri ri.

Isi Nke Isin

*Ndi Obodo Nazareti A Ju Jizosi
(Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)*

1 Jizosi a gha ebegu pu, o no si obodo e wu Nazareti*, umu-azuun a no sonme e.

2 O ru Uhuohin Izu-iken, o no kuzime ime ulo-ofufe. O tu ndi bu oda ri a nun'a enya, we hu a si,

† **Isi Nke Isen:36** *moby*: Kani, Jesu egonden ntin ihien we ri e ku.

* **Isi Nke Isin:1** obodo o no sue

“Elebe ke okennyeni no nwonhen ihien ndini ile? Elee amamihien wu hunni we ye e? Elebe k'o no nwonhen iken o gi a run oken orun-atumanya ndini o ri a run?

³ Onwan ele Kapinta, nwa Meri? Onwan ele nwene Jemisi le Josisi† le Judasi le Saimonu? Ele enyi le umune-e-ikpoho ri ebeni?” 'Ya ke izize e no ban we, we no legberi e.

⁴ Jizosi no si we, “W'a gbaye onye-amuma agbaye ebe owule wezuka ime obodo e le ebe ndi nke e ri le ime ezi-le-ulo a.”

⁵ O sani aka run orun-atumanya ebegu, kari ndi buleni oda emu ri a ku o bu aka kwasi zuo.

⁶ O no tu a enya ni enwe we okukwe.

*Jesu E Zipu Umụ-azuun Mmēbuo Hu
(Mat 10.5-10; Luk 9.1-6)*

'Ya ke Jesu no jensonmeme obodo-obodo mesonme ekere-ekere ri egbere hu, a kuzi we.

⁷ O no kpo umu-azuun a mmebu hu, zipu we mmadu ebuo-ebu, ye we iken w'e gi a chupu ejemmon.

⁸ O si we, unu jenkon, ewerile ni ihien owule kari okpo: ewerile ni ihien-oriri mobu egbo, ebule ni ekpa.

⁹ Yiri ni akpukpo-uku; ka ewerile ni ewo ozo che ni hun onu yi.

¹⁰ O siri we, “Ulo owule onu banye, nodi ni ebahun d'e ru mgbe unu gha obodo hu pu.

¹¹ Kani, obodo owule nabanhanleni unu, mobu ju ni egonko we onu ntin, unu pukoni, kpukpupu ni ejan ri onu uku toni we. Iya jenko d'a wuru ihien w'e gi shiagbu we eri.”

† **Isi Nke Isin:3** Josefu

12 'Ya wẹ nọ jẹnmẹ d'e gwasonmẹ wẹ roghari;
 13 a chupusonmẹ wẹ eje-mmon bu oda, a tankpu
 ndi emu ri a ku uden olivu, a zuo wẹ.

Onwun Jonu Hun E Me Mirin-Chuku
(Mat 14.1-12; Luk 9.7-9)

14 Eze wu Herodu nọ nu ihien ndini Jesu ri e me—
 make ni efan Jesu a kpogbari ole. O nwe ndi ri a si,
 “Jonu hun e me mirin-Chuku ro, o ghaguo onwun
 lihi, 'ya ha in o gi nwe iken o gi a run orun-atumenya
 ndini.”

15 Ndi hu ime wẹ si, “Elaja ro.” Ndi ozo si, “Onye-
 amuma ro—rike ndi-amuma mbu.”

16 Kani, ogen Herodu gi nu a, o nọ si, “Jonu hun m
 bepụ isi a ghaole onwun lihi.”

17 Herodu ku enina make ni Herodu le enwen e zi
 wẹ d'a nwunrun Jonu, ken e egbun, kpokin e ye ulo-
 ngan, make ufiri Herodias nwunye nwen Herodu
 wu Filipu, hun Herodu jẹn d'a luma;

18 ufiri ni Jonu si Herodu, “Iwu ekwerini n'i weri
 nwunye nwen i luma; i ri a dan Iwu Osolobue.”

19 Ize Jonu nọ zeme Herodias; o te cho n'o gbu
 Jonu, kale o sani eka.

20 Egun Jonu a tu Herodu make ni Herodu a
 maringho ni Jonu wu onye ezi-omume le onye ri
 nsọ, Herodu anini wẹ gbu e. O suo Herodu n'o
 gon ntin oku Jonu osuon'a n'o gbu e mgbu obi ogen
 owule o gi nu a.

21 Omegu, efe nọ puhani Herodias uhuhin hu
 wẹ gi a nyanhan omumu Herodu. O ru uhuhin hu,
 Herodu nọ kpo oriri hi-ogbe. Ndi o kpo 'ya wu oriri
 wu ndi-isi Orun-ebo le ndi oki-agma, le ndi wẹ marin
 amarin ime Galili.

22 Oge nwa Herodu okpoho hun w'a kpo Herodias† gi puha, ten egu, o no so Herodu le ndi-obia a usuo oda-oda; Herodu no si nwata hu, "Ri o m ihien suo n'i, m jenko d'e ye i y'e."

23 O no kun iyi, si, "Ihien owule i ri o m, m siko d'e ye i y'e, osuon'a n'i si m kebe ali-eze m uzọ ebuo ye i azuun ohu."

24 Nwata okpoho hu no jen d'a ju nne e, si, "Kini ke m siko d'a ri o?" Nne e no za a, si, "Isi Jonu hun e me mirin-Chuku."

25 Ozigbo, o no gbakin-azuun buru eze, si a, "M cho n'i gi mgbadon§ ye m isi Jonu hun e me mirin-Chuku kikenil!"

26 Ihieni no fu eze, kani, make iyi o kun le ndi-obia a, o choni n'o si nwata-okpoho hu mba.

27 O no zi onye-agma ime ndi ri e dun'e e che e nche jen d'e behe isi Jonu. Onye-agma hu no jen ime ulo-ngan, bepụ Jonu isi.

28 O no gi mgbadon buhe e, bu e ye nwata-okpoho hu, nwata-okpoho hu no bu e jenni nne e.

29 Oge umu-azuun Jonu gi nu ihieni, we no bia d'e buru ehụ a li.

Jesu E Ye Igunrun Hi-ogbe Ihien-oriri

(Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jon 6.1-14)

30 Oge ndi-ozii hu pu-ichen gi lua, we no fihunme Jizosi; we no gwa a ihien ile we run le ihien ile we kuzi.

31 O no si we, "Puha ni, ni enyi si ebe ihian bileni keni unu zu iken ekere!" (O ku ihieni makeni ndi bu oda ri a bia, a la, nke wu ni Jesu le umu-azuun a ahundeni efe ri ihien-oriri.)

† **Isi Nke Isin:22** mọbu: nwa Herodias okpoho § **Isi Nke Isin:25** afere

³² Iya lẹ wẹ sọọ nọ banye ụgbọ-mirin si ebe ihian bileni.

³³ Ndi bu oda hun wẹ ke wẹ jenkọ, wẹ nọ marin ni uwe ro, ya wẹ nọ gha obodo ri ichen-ichen weri ukọ gbama osọ, buni wẹ ụzọ ru ebahun.

³⁴ Ogen Jesu gi gha ime ụgbọ puha, o hun igunrun ahun hi-ogbe, omiken wẹ e jun e obi, makeni wẹ nọ ke atunrun nwonleni onye-ndu, o nọ kuzime wẹ ihien bu oda.

³⁵ Ogen eki gi gime, 'ya umu-azuun a nọ bia d'e kunrun e, si, "O nwonni onye bi ebeni enyi ri bu ohii a ghamaguo;

³⁶ gbashia ndini ni wẹ shi ali-ofia lẹ obodo ndi mesonme ekere-ekere ri ehụ ebeni d'e nonrin ihien wẹ jenkọ d'e ri."

³⁷ Jesu nọ si wẹ, "Onu lẹ enwen unu, ye ni wẹ ihien wẹ sikọ d'e ri." Wẹ nọ ju a, si, "Ni enyi hun egbo orun akpu-uhuohin ogun-iri nonye ndini ile bredi wẹ k'e ri?"

³⁸ Jesu nọ si wẹ, "Ogbe bredi ole ke onu gi? Jen ni d'e lele e." Ogen wẹ gi lelegu a, wẹ nọ si a, "Ogbe isen lẹ azun ebuo."

³⁹ O nọ si wẹ gwa ndi hu nodi ali okudu-okudu elu irurue ndun ri ebegu.

⁴⁰ Ndi hu nọ nodisonme okudu-okudu: ndi hu ime wẹ madu ogun-isen, ogun-isen, ndi hu ime wẹ iri-kwasi-ogunna, iri-kwasi-ogunna.

⁴¹ O nọ wesi ogbe bredi isen hu lẹ azun ebuo hu enu, lee enya elu-igwee, ye Osolobue ekele. O nọ bebe bredi ndi hu buye umu-azuun a d'e ye wẹ. O nọ kebezikwo ni wẹ azun ebuo ndi hu.

⁴² Wẹ ile nọ rijunchanrin efọ.

43 Ogeṅ wẹ gi tụtukomeguu bredi le azun wẹ rihodu, o jun ukpali mmebuo.

44 Ikennyẹ ri ime ndi ri ihien-oriri hu wu mmadu ogun-iri kwasi nnu-mmebuo, 'ya wu nnu-uku isen.

Jesu E Jen Ijen Elu Mirin

(Mat 14.22-23; Jon 6.15-21)

45 Jesu no zipu umu-azuun a ozigbo, si wẹ banye ime ugbo keni wẹ bu n'e uzo si Besaida hun ri azuun ohimin hu hun-ebọ. 'Ya nwen nke no gbashia igunrun hu.

46 Ogeṅ o gi gbashiagu wẹ, o no si elu ugu d'e me ekpere.

47 O ru ogeṅ enyasi, ugbo e ru etintinna mirin ahun bu Jesu suo ri akpakali.

48 O no hun a n'o ri a fu wẹ orun inyanishi ihun makele ufere ri e bukin wẹ azuun. Ihien rike okuloku eto utuntun, o no jehen ijen elu mirin d'e kunrun wẹ. O te k'a ghafe wẹ.

49 Ogeṅ wẹ gi hun a k'o jenkọ ijen elu mirin, wẹ ro ni onye-mmọn ro, 'ya wẹ no yi oro —

50 makeṅi egun tuma wẹ ke wẹ ile hun a. Jesu no kuye ni wẹ oku ozigbo, si, "Mme ro, atule ni egun!"

51 Ya o no banye ni wẹ ime ugbo, ufere hu no kusị. O no tukenme umu-azuun a enya, makeṅi

52 aghotanị wẹ orun-atumenya ahun o gi bredi hu run, makeṅi obi wẹ ze eze.

Jesu A Zuọ Onye Emu Ri A Ku Ime Genesareti

(Mat 14.34-36)

53 Ogeṅ wẹ gi fetuguu "ohimin" hu, e ru wẹ obodo Genesareti, wẹ no lime ugbo-mirin wẹ ebegu.

54 Ozigbo wẹ gha ime ugbo-mirin puha, ndi ri ebegu no marin ni Jesu ro.

⁵⁵ Wẹ nọ gi ọsọ ghagbame ẹgbere hụ ile, e gi ute e buhe ndi emu ri a ku ebe owule wẹ nu ni 'ya k'ọ ri.

⁵⁶ Ebe owule Jesu jen—ke obodo me ntin ke hun shia-efo ke ali-ofia, wẹ hụ e bu ndi emu ri a ku a to ime afia, a riọ Jesu ni wẹ metuhụ ntin ewuru ẹ ẹka; ndi ile hun metu a ẹka nọ dinhin.

Isi Nke Ẹsa

Odinali Ndi Nedi Kani (Mat 15.1-9)

¹ Ndi Itu-Farisi le ndi hụ ime ndi-nkuzi Iwu hun gha Jerusalem bia nọ fihunme Jesu.

² Wẹ nọ hun a ni ndi hụ ime umu-azuun a ri e gi ẹka runi e ri ihien-oriri, ya wu, ẹka wẹ kwoleni ke wẹ don a kwọ.

³ (Makeni ndi Itu-Farisi le ndi Ju ile ara ri ihien-oriri mmani wẹ kwọ ẹka hun wẹ gi e donme enwen wẹ nsọ. W'e gi e e mezu omenalị ndi nedi wẹ kani;

⁴ wẹ gha afia lua, eriko wẹ ihien owule mmani ke wẹ chanchanguu enwen wẹ;* o nwonsonmezi imerinme ihien w'e me hun wẹ gi e donme omenalị; ke ichanchan mkpu, ite, le ihien ndi ọzọ wẹ gi igwe memẹ, hun w'e gi e shi ihien-oriri le ihien wẹ gi e dine.)

⁵ Ya ndi Itu-Farisi le ndi-nkuzi Iwu ahun nọ nwan ju Jesu ajuju, si, “Ki hain umu-azuun i gileni e donme omenalị ndi mbu, e gi ẹka runi e ri ihien-oriri?”

⁶ O nọ si wẹ, “Ezioku ke Azaya ku banyeni unu ndi ihunnai ebẹhu wẹ nọ de ẹ ni:

* **Isi Nke Ẹsa:4** ...wẹ gha afia lua, eriko wẹ ihien owule mmani ke wẹ chanchanguu enwen wẹ ke wẹ don a chanchan gi donme enwen wẹ nsọ.

‘Ndịni gi ụgbon-ọnu
a gbaye m,
kalẹ obi wẹ
e teke ebe m ri;

⁷ ofufe ọlal'iwii
ke wẹ ri e fe m,
w'a kuzi omẹnali ihian tume
nọke si Iwu Osolobue ro.’

⁸ Onu e bu Iwu Osolobue che usuo, kwonkenme
omẹnali ihian.”

⁹ Ono si we, “Onu marin ke unu don a kpachanpu
enya a lato Iwu Osolobue, keni onu hun uzọ e donme
odinali unu!

¹⁰ Makeni, Mozizi si, ‘Gbaye nedi i le nne i’, siji,
‘Onye owule kpari nedi e mobu nne e, we k’e gburiri
a.’

¹¹ Kani, unu si ni onye sihu nedi e mobu nne e, ‘E
weguo m ihien nke m’e ye i ye Osolobue oyiye,’

¹² ohun e higuo, unu a nikozi a meni nedi e mobu
nne e ihien owule.

¹³ Enina ke unu gi e me oku Osolobue a pazile ire
keni onu hun uzọ chedon omẹnali unu a kuzi. Unu
e mesonmezi ihien bu oda no enina.”

*Ihien Ndi E Meru Ihian
(Mat 15.10-20)*

¹⁴ Jesu no kpozunhanzi igunrun hu, si we, “Onu
ile, gon ni m ntin, ni unu ghota:

¹⁵ O nwonni ihien a banye ime ihian hun e
merun'a. Kama, ihien gha ime ihian puha wu ihien
e merun'a.”

¹⁶ [Onye nwe ntin o gi a nu ihien y'a nu.]

¹⁷ Ogen o gi na igunrun hu to banye ime ulo, 'ya
umu-azun a no si a kowa ni we ilu hu.

18 'Ya ọ nọ sị wẹ, “Ya wu, unu lẹ enwen onu aghotazikwoni? Unu aghotani ni ele ihien banye ime ihian e meru a?”

19 Make ni ọ banyeni ime obi e, kani, ime efo a k'o banye, ọ gha erira shi mgbugbu-nsin.” (O gi ihieni ni ku ni ihien-oriri ile ri ochan†.)

20 O nọ sizi, “Thien gha ime ihian puha wu ihien e merun'a.

21 Make ni, ime ihian, ime obi ihian, ke ihien ndini gha a puha: eje-iroro, udi ughere ri ichen-ichen, izun-ohin, igbu-ochu,

22 ina-nwunye-ihian le izo-uku-eye-ofia, enya-uku, ime ihien-ifenren, ndufie, obibi 'mme-nwon-enwen-m,' enya-ufu, nkuto, mpache le nzuzu.

23 Ime ihian ke eje-ihien ndini ile a gha a puha, e meru a.”

Okukwe (Mat 15.21-28)

24 Jizosi nọ gha ebeku buli, shi egberẹ Taya. O nọ banye ime ulo ohu; o te choni ni onye owule marin n'ọ ri ebahun, kani ọ sani eka zueri.

25 Ozigbo, okpoho ohu eje-mmọn ri ime nwa-a-okpoho nọ nu banyen'e, 'ya okpoho hu nọ bia d'e gbun'e osekpụ.

26 Okpoho ahun wu onye ali ozo, ele onye Ju; ndi Finishia mu a, Siria wu ali we. O nọ rio Jesu n'ọ chupu eje-mmọn hu ri ime nwa a.

27 Jesu nọ sị a, “Ni umueka rigude, make ni ọ rini mma ni ihian buru ihien-oriri umueka tuye ni nkite.”

† **Isi Nke Ɛsa:19** Ya wu ni we jenkọ d'a saeka ri we ile.

28 'Ya okpoho hụ nọ sị a, “Ezioku rọ Di-nwọnni-
 ẹnị; kalẹ, nkite rị okpuru teburu e ri ifunfun
 ihien-oriri gha ebe ụmụka nọ e ri a dantọ alị.”

29 'Ya Jesu nọ sị a, “Make ufiri ihienni i ku, lama,
 eje-mmọn hụ a ghaọle ime nwa i pu.”

30 Ogen o gi ru ụlọ, ọ nọ hụn nwata hụ k'o dine
 elu bedi, eje-mmọn hụ a puọ.

Jesu A Zuọ Onye Odin Ghaleni E ku Oku Ohunma

31 Jesu nọ gha egberẹ alị Taya pu, ghashi alị
 Sidonu puha azuun obodo iri hụ nọgbamani hụn w'a
 kpọ Dikapolisi, hụn nọkunme “Ohimin” Galili.

32 We nọ wehe n'e okennyẹ ohu, onye ntin-okin
 hụn ghaleni e ku oku ohunma, we nọ rịọ Jesu n'o
 bu ẹka kwasị a.

33 Jesu nọ weri ẹ pu ebahun igunrun hụ rị. We
 ẹ si usọ ebe ihian rileni, ọ nọ ru mkpịnsin ẹka ye ẹ
 ime ntin, juu eson ye mkpịnsin-ẹka, gi eson hụ de ẹ
 ire.

34 'Ya ọ nọ lee ẹnya elu-igwee, gi okwonlụa sị,
 “Efata.” Efata wu “Shiapu”.

35 Ozigbo, ntin okennyẹ hụ nọ shiapu, ire ẹ a topu,
 ọ nọ kume oku ohunma.

36 Jizosị nọ sị we agwale onye owule; kanị k'o don
 rị a gwa we ekule, erira ke we don rị e kumen ẹ.

37 O tu we ile ẹnya oda-oda, we nọ sị, “O me ihien
 ile ohunma! O mede onye ntin-okin numa ihien,
 mede onye odin kume oku!”

Isi Nke Ɛsato

*Jesu E Ye Mmadu Nnu-iri Ihien-oriri
 (Mat 15.32-39)*

¹ Ogeḅ hụ, igunrun ọzọ hi-ogbe nọ gbakikome; o meḅu, makeḅ ihien wẹ siko d'e ri aria, Jizosi nọ kpọ umu-azuun a, si wẹ,

² “Omiken igunrunni ri e me m, makeḅ mme le wẹ a nọpule akpu-uhuhin eto, bu enwonzi wẹ ihien wẹ jenko d'e ri.

³ M si wẹ bu egun lama, wẹ siko d'a suohito uzo makele ndi hu ime wẹ gha ebe tegbu enwen e bia.”

⁴ Umu-azuun a nọ ju a, si, “Elebe ke ihian jenko d'a nọ hun bredi hun siko d'e jun ndini ile efọ ime ebeni ihian bileni?”

⁵ O nọ ju wẹ, si, “Ogbe bredi ole ke onu nwon?” Wẹ nọ za, si, “Esa.”

⁶ 'Ya o nọ si igunrun hụ nodisonme ali akpakali; o weri ogbe bredi esa hụ, o yeguu ekele, o nọ bebe wẹ, we wẹ ye umu-azuun a ni wẹ ke ni ndi hu 'ya, umu-azuun a nọ ke ni igunrun hụ 'ya.

⁷ Wẹ nwonzikwo azun me kirikiri buleni oda; o yezikwo ekele make azun ndini wẹ, o nọ si umu-azuun a kezikwo ni wẹ 'ya.

⁸ Igunrun hụ nọ ri, efọ e jun wẹ, ifunfun e hoduni hun wẹ kponkikome jun ukpali esa.

⁹ Ndi ri ihien-oririni ri ihien rike mmadu nnu-iri. 'Ya o nọ gbashia igunrun hụ.

¹⁰ Ya le umu-azuun a nọ banye ugbo-mirin ozigbo si egberẹ Damanuta.

*Ndi Itu-Farisi Si A Ghosi Wẹ Ihien Ahima
(Mat 12.38-42; 16.1-4)*

¹¹ Ndi Itu-Farisi nọ bia d'e kunrun Jesu, dosonme e ndondo, si a ghosi wẹ ahima hun siko d'a ghosi wẹ n'ọ gha elu-igwee bia. Wẹ gi ihienni shi n'e onyan.

12 Kanị, Jesu nọ sụn oken uđen, sị, “Kị hain ndị agbọni gi a chọ ahịma? Ezioku kẹ m rị a gwa ọnu, o nwonni ahịma ọwụlẹ wẹ jenko d’a ghọsị agbọni!”

13 O nọ na wẹ tọ, banyezi ime ụgbọ-mirin, fetu azuun hun-ebọ.

*Yisti Ndị Itu-Farisi Lẹ Nke Herọdu
(Mat 16.5-12)*

14 Ụmụ-azuun a nyanhannị weri brẹdi; ogbe ohu sụọ kẹ wẹ gi ime ụgbọ-mirin ebehu.

15 Jizosị nọ dọ wẹ ẹka ntin, sị wẹ, “Elekwọ nị ẹnaya! Kpachanpukwọ nị ẹnaya make yisti ndị Itu-Farisi lẹ nke Herọdu.”

16 Wẹ nọ sị ibe wẹ, “O ku ihienni makeni ẹnị e gi brẹdi.”

17 Jesu a maringwo ihien wẹ ri e ku, o nọ sị wẹ, “Kị hain unu gi e ku oku brẹdi onu gileni? Unu e ke leghamakwo nwan uzọ? Unu e ke ghọtamakwo nwan? A kpokingwo wẹ obi unu?”

18 Onu nwe ẹnaya bu unu a ra gi e legha uzọ? Unu nwe ntin bu onu a ra gi wẹ nu ihien? Unu a nyanhannị?

19 Ogen m gi bebe ni mmadu ogun-iri-kwasị-nnu-mmebuogbe brẹdi isen, ukpalị ole kẹ ifunfun ẹ wẹ rihodu jun?” Wẹ nọ sị a, “Mmebuo.”

20 O sịzi wẹ, “Ogen m gi bebe ni mmadu nnu-iri ogbe brẹdi ẹsa, ukpalị ole kẹ ifunfun ẹ wẹ rihodu jun?” Wẹ nọ sị a, “Esa.”

21 ‘Ya o nọ sị wẹ, “Unu e ke ghotakwo nwan?”

Jesu A Zuọ Okennyẹ Ẹnya-ishi Imẹ Obodo Bẹsaiđa

22 E ru wẹ Bẹsaiđa, wẹ nọ weheni Jesu okennyẹ ẹnaya-ishi, rịọ a n’o metu a ẹka.

23 Ọ nọ weri okennyẹ hụ ẹka, du ẹ pụ ime obodo hụ, oge o gi bugu ẹson che ẹ ẹnya, bugu ẹka kwasi a, ọ nọ ju a, si, “O nwongho ihien i hun?”

24 Okennyẹ hụ e lee ẹnya elu, ọ nọ si, “M hụ e legha ihian, kani wẹ nọ ke osisi ri e jẹn ijen.”

25 ‘Ya Jizosi nọ buzi ẹka che ẹ ẹnya; ọ kparapu ẹnya, ọ nọ leghamazi ụzọ, leghama ihien ile ohunma.

26 ‘Ya Jizosi nọ zi ẹ lama, si, “I lakoni, abanyekwole ime obodo d'a gwa wẹ.”

Pita E Ku Onye Jizosi Wu

(Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)

27 Jesu le umu-azuun a nọ si obodo ndi me ekere-ekere hun nokunme obodo Sizeria-Filipi; ebe we jenkọ, ọ nọ ju umu-azuun a, si, “Onye ke we si ni 'ya ke m wu?”

28 We nọ za a, si, “O nwe ndi si ni i wu 'Jonu hun e me mirin-Chuku' ndi ozọ si, 'Elaija' ndi ozọ si, 'Onye ohu ime ndi-amuma mbu.' ”

29 Ọ nọ ju wẹ, si, “Onye ke onu le enwen unu si nwan ni 'ya ke m wu?” Pita nọ za a, si, “Iyu wu Kraisti*, Onye Hu Osolobue Tume.”

30 Jesu nọ dokenme wẹ ẹka ntin, si wẹ agwakwole onye owule onye ọ wu.

Jesu E Ku Ɛ N'o K'a Nwun, Lihizi

(Mat 16.21-28; Luk 9.22-27)

31 Jesu nọ kuzime umu-azuun a, ni, Nwa nke Ihian jenkọ d'a ta oken afunfun ri ichen-ichen, ndi-isi le ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu sikọ d'a ju a to. We jenkọ d'e gbu ẹ; kani, hun m'e akpu-uhuhin eto, o jenkọ d'a gha onwun lihi.

* **Isi Nke Ɛsatọ:29** Mezaya

32 Ọ gwapu wẹ ihien ndini, o gini ilu ku e. Pita no weri e si usuo jugboma a.

33 Kani, o gbhuto, lee umu-azuun a, o no jugbo Pita, si, “Gha ebe m ri pu, Ekwensu! Make ni y'a rini e ro nke Osolobue, kani, nke ihian!”

34 Ọ no kpozunhan igunrun hu le umu-azuun a, si we, “Onye cho n'ọ wuru nwa-azuun m, onye hu jenkọ d'a juriri enwen e, buru obe† e, sonme m.

35 Make ni, onye owule cho n'ọ ghe isi, isi e jenkọ d'a to a; onye owule tuhu ndun a make ufiri mme le ozioma jenkọ d'a zuopuha ndun a.

36 Elee erere ke ihian jenkọ d'e nwonhen omeni o nwonrin uwa ile kale o tuhu ume-ndun a?

37 Eghere, kini ke ihian jenkọ d'a saeka ye gi gbari ume-ndun a.

38 Onye owule hun ri e me ifenren m le ihien m ku ime agboni jogbu enwen e enya rileni uzọ ohu, mme wu Nwa nke ihian siko d'e me ifenren onye hu ogen mme le ndi mmon-ozu ri nso jenkọ d'e gi bia—ogen ahun m jenkọ d'e gi ogho Nedi m bia.”

Isi Nke Itenei

1 Jesu no sizi we, “Ezioku ke m ri a gwa onu, o nwon ndi wuzo ebene hun jenkoleni d'a nwun d'e ru mgbe we hun Ali-eze Osolobue k'o gi iken hi-ogbe bia.”

Jizosi E Nwonhuto
(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)

† **Isi Nke Ɛsato:**34 Ogen ahun, ndi Rom e gi obe we gi osisi memere e gbu onye we ma ikpe-onwun. Onye hu e buru obe e sonme ndi-agma hun jenkọ d'a kpogbun'e. We kpomaguu a elu-obe, a nodi we ebegu e che nche d'e ru n'ọ nwunhun.

² Akpu-uhuohin isin a ghafeguu, Jesu no weri Pita le Jemisi le Jonu, duru we shi elu-ugu jen elu oda-oda, ya le we suo no nodi ebeku. Id'anya umu-azuun a ebeku, Jesu no nwonhuto,

³ ekwa a no henrin nke ochan, e gbuke—nwunkari hun onye owule ri ime uwa jenkọ d'a saeka su we.

⁴ 'Ya ke Elaija le Mozizi no nwonpuha ebeku we ri, e son Jesu e ku oku.

⁵ Pita no si Jesu, "Onye-nkuzi, o rika mma ni enyi nodichanrin ebeni! Ni enyi memẹ odu eto, ohu jenkọ d'a wu nke i, ohu wu nke Mozizi, ohu wu nke Elaija."

⁶ (O marinzi ihien o siko d'e ku, makeni egun ri a tu we).

⁷ 'Ya orukpu no puha d'e kpume we; olu no gha ime orukpu ebeku hanpuha, si, "Onwan wu ezi Nwa m; gon n'e ntin!"

⁸ We no lehunme enya ozigbo, kani a hunzini we onye owule kari Jesu suo.

⁹ Ogen we le Jizosi gi gha elu-ugu hu hidanla, o no si we, "Agwakwole ni onye owule ihien unu hun d'e ru mgbe Nwa nke Ihian ghaguu onwun lihi."

¹⁰ We noleni gwa onye owule, kani we suo nodi, we hu e ku e, a ju ihien "igha onwun lihi" wu.

¹¹ Ya we no ju Jizosi, si, "Ki hain ndi-nkuzi Iwu gi si ni Elaija jenkọ d'e bu'zo biaguu?"

¹² O no za we, si, "Ezioku ro ni Elaija siko d'e bu'zo bia keni o kwademechanrin ihien ile. Ki onu rozi nwan ni 'ya hain Ekukwo-nsọ gi si ni Nwa Nke Ihian jenkọ d'a ta oken afunfun, ni we siko d'e legberi e?"

¹³ M ri a gwa unu ni Elaija a biaguo, kani e meguo w'a ihien suo ni we—rike ke Ehuhuo-nsọ don ku banyen'e."

*Jizọsị A Zuọ Nwata Okennyẹ Eje-mmọn Rị Imẹ E
(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43)*

¹⁴ Ogeṅ wẹ gi kunrun ụmụ-azụun a ndị ọzọ, wẹ nọ hụn igunrun hi-ogbe fihunmēni wẹ, lẹ ndị hụ ime ndị-nkuzi Iwu ke wẹ rị a dọson wẹ ndondọ.

¹⁵ Ogeṅ igunrun hụ ile gi hụn Jizọsị, ọ tū wẹ ẹnya ọda-ọda, wẹ nọ gbaburu ẹ d'e kele ẹ.

¹⁶ Jesu nọ jū ụmụ-azụun a, sị, “Kini ke ọnụ lẹ wẹ rị a dọ?”

¹⁷ Onyẹ ohu ime igunrun hụ nọ za a, sị, “Onyẹ-nkuzi, m wehẹ n'i nwa-m-okennyẹ; eje-mmọn hụn ghaleni a ni a e ku oku rị ime ẹ;

¹⁸ ogeṅ ọwụlẹ o gi kwondon ẹ, o bu ẹ e gbe alị, ụfọfọ a gboma a ọnụ, ọ tama nkwenren-eze, ẹhiụ a ile e shiri. M sị ụmụ-azụun i wẹ chupụ eje-mmọn hụ, kani asani wẹ ẹka.”

¹⁹ Jizọsị nọ sị wẹ, “Euu, agbọ nwonlani okukwe! Elee ogeṅ ke m'e sonru unu nọdi?! Elee ogeṅ ke m'e dinruni unu ndidi?! Wehẹ ni ni m nwata hụ!”

²⁰ Wẹ nọ wehẹ ni Jesu nwata hụ. Hụn eje-mmọn hụ gihụ hụn Jesu, ọ nọ dọma nwata hụ, nwata hụ nọ dan alị, kpereme, ụfọfọ a gboma a ọnụ.

²¹ Jesu nọ jū nedi nwata hụ, sị, “Kete elee mgbe ke ihienni bidon ẹ?” O nọ sị, “K'ọ rị nwa-ndu k'ọ dọma a.

²² Imerinmẹ ogeṅ, ọ tū a e ye ime okun lẹ ime mirin keni o gbu ẹ. Kani, omeni i saeka mẹ ihien ọwụlẹ, y'e mē ni ẹni omiken, yeni ẹni ẹka.”

²³ Jesu nọ sị a, “I sị, ‘Omeni i saeka?’ O nwonni ihien wẹ ghaleni e ri-eka e mē ni onyẹ nwe okukwe.”

²⁴ Ozigbo, nedi nwata hụ nọ dankpopu ẹkwan, sị, “E kwerigho m, ye ni m ẹka ebe m noleni nwe

okukwe!”

²⁵ Ogeṅ Jesu gi hụn a nị igunrun rị a gbaha d'e kunrun wẹ, ọ nọ jugho eje-mmọn hụ, si a, “Iyọ eje-mmọn odin hụn rị a napu nwataṅi iku-oku lẹ inu-ihien, m si i gha ime nwataṅi pu! Abanzile ime e ozo!”

²⁶ Mmọn hụ nọ yi oro; ọ dokenmeguu nwata hụ, ọ nọ gha ime e puha. Nwata-okennyẹ hụ nọ richanrin ke ozun, nkesini ndi bu oda nọ si, “O nwunole!”

²⁷ Kani, Jesu nọ kwondon nwata ahun eka, tu udon yen'e eka lihi, ọ nọ turu oto.

²⁸ Ogeṅ Jizosi gi banyeguu ime ulo, umu-azuun a nọ ju a ebe ya lẹ wẹ suo rị a, si, “Ki hain enyi gileni saeka chupu a?”

²⁹ O nọ si wẹ, “Ekpere* suo ke wẹ gi a sa eka a chupu udini.”

*Jesu E Kuzi Oku Onwun A, Kuzi N'o K'e Lihi
(Mat 17.22-23; Luk 9.43-45)*

³⁰ Jizosi lẹ umu-azuun a nọ pu ebahun, ghasi Galili. Jesu achoni nị onye owule marin ebe wẹ rị,

³¹ makeni ọ rị a kuzi umu-azuun a, a si wẹ, “Wẹ siko d'e we Nwa nke Ihian ye ndi siko d'e gbun'e; kani, wẹ gbuguu a, nke akpu-uhuohin eto, o lihi.”

³² Kani aghotanị wẹ ihien ọ rị e ku, bu egun anini wẹ ju a utaa.

*Onye Kachanrin Ibe E Ime Umu-azuun Jesu?
(Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)*

³³ E ru wẹ Kapanom, ogeṅ wẹ gi banyeguu ime ulo, Jizosi nọ ju umu-azuun a, si, “Ki unu ride a do ogeṅ enyi gi rị uzọ?”

* **Isi Nke Itenei:29** mọbu: ekpere lẹ ibu-onu

34 Kanị azanị wẹ Jesu, makeni ke wẹ rị ụzọ, wẹ rị a dọ onye kachanrinni ime wẹ ile.

35 Jesu a nodi ali, kpọ umu-azuun a mmebuo hu, si we, “Onye owule cho n’o wuru onye ibuzo, ya wuru onye ikpazuun, ya wuru odibo onu ile.”

36 ‘Ya o no weri nwata ohu, bu e tume ihun we. O no kon eka ye e olu, si we,

37 “Onye owule nabanhan onye ohu ime ndini make ufiri m, nabanhan m; onye owule hun nabanhan m, ele mme k’o nabanhan, kanị onye hun zihę ni m k’o nabanhan.”

*Onye Ghaleni A Lu Onu Ogun Ri Azuun Nke Unu
(Luk 9.49-50)*

38 Jonu no si Jesu, “Onye-nkuzi, enyi hun okennyę ohu k’o rị e gi efan i a chupu eje-mmon, enyi no si a kusi a, makeni o rini e son enyi.”

39 Kanị Jesu no si a, “Akusile n’a; makeni o nwonna onye gi efan m runghu orun-atumenya hun siko d’e kujakenrin oku m.

40 Makeni onye owule hun ghaleni a lu enyi ogun ri azuun nke enyi.

41 Ezioku ke m ri a gwa onu, onye owule ye unu mkpu mirin ohu ra makele unu ri a za efan Kraisti, jenkọ d’a narin ugwo orun a.”

*Ihien E Buhe Njo
(Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)*

42 “Onye owule hun me onye ohu ime umueka ndini kwerini ni m me njo, o ka mma ni we yime onye ahun olo hi-ogbe olu, tu a ye ime ohimin.

43 ‘Ya wu, omeni eka i a hain i me njo, bepụ a. O ka mma ni i gi ehụ zulenı oke banye ndun kari ni

y'e nwonghọ ẹka ẹbuọ, bu y'e si okun-mmọn, okun hu ghaleni e tinyun. [

⁴⁴ Ohorì rì ebahun a ra nwun, okun rin'a ara tinyun.]

⁴⁵ Omeni ukú ì a hain ì e me njọ, bepú a: ọ ka mma n'ì dan ngurọ banye ndun kari ni y'e nwonghọ ukú ẹbuọ bu y'e si okun-mmọn. [

⁴⁶ Ohorì rì ebẹhu a ra nwun, okun rin'a ara tinyun.]

⁴⁷ Omeni ẹnya ì a hain ì e me njọ, gupú a, ọ ka mma n'ì gi ẹnya ohu banye Alì-eze Osolobue kari ni y'e nwonghọ ẹnya ẹbuọ, a tu wẹ i ye okun-mmọn.

⁴⁸ Ohorì rì ebẹhu a ra nwun, okun rin'a ara tinyun.”

⁴⁹ “Wẹ k'e gi okun me ihian sọọ kẹ wẹ don e gi nnu e me ihien a sọọ.

⁵⁰ Nnu rì mma; kani, o tuhu usọọ a, nani kẹ y'a don me ẹ n'ọ sọomazi usọọ? A nọ ni kẹ nnu ebe ibe unu rì; e me ni ni udon a rì ẹgbata onu lẹ ibe unu.”

Isi Nke Iri

Jesu A Kuzi Banyeni Mkpechan
(Mat 19.1-12; Luk 16.18)

¹ Jesu nọ gha Kapanom shi ẹgbere Judia lẹ n fetu Iyi Jodani. Igunrun ihian a gbakikomezi ebe ọ rì. Ọ nọ kuzime wẹ kẹ o don e me ogen owule.

² 'Ya kẹ ndi Itu-Farisi nọ bia d'e kunrun Jesu, gi ajuju shin'ẹ onyan, si a, “Iwu ẹnyi e kwerigho ni okennyẹ kpechan nwunye ẹ?”

³ Ọ nọ za wẹ, si, “Kini kẹ Mozizi gwa onu?”

⁴ Wẹ nọ si a, “Mozizi si ni okennyẹ jenko d'a saeka de ehuhuo-mkpechan, kpechan nwunye ẹ.”

⁵ Kanị Jizọsị nọ sị wẹ, “Ufiri nị obi ụnụ e zeke k'o gi deni ụnụ iwuni,

⁶ kale, gha isi mbidon ahun Osolobue gi ke ihien lala ‘Osolobue ke wẹ oken le onyennyẹ’ rike ke Ekukwo-nsọ don ku ẹ, o nọ sị:

⁷ ‘Makẹ onwan, okennyẹ sikọ d'a latọ nedi ẹ le nne ẹ, d'a banye ni nwunye ẹ, wẹ ebuo e henrin ohu.’

⁸ Wẹ ebuo a wuru ehụ ohu. ‘Ya wu, elezi wẹ ebuo, kanị ehụ ohu.

⁹ ‘Ya wu nwan nị ihien Osolobue wegbama, onye owule ekebele ẹ.’

¹⁰ Ogen wẹ gizi ri ime ulo, ‘ya umu-azun a nọ juzi a oku mkpechanni.

¹¹ O nọ sị wẹ, “Onye owule kpechan nwunye ẹ luma okpoho ozọ, ghere aghere; o meole nwunye ẹ njo.

¹² Eriazikwo, okpoho kpechan di ẹ, luma okennyẹ ozọ ghere aghere—o zogu oku ye ofia.”

Jesu A Gọzi Umụ-ndu

(Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

¹³ O nwon ndi ri e wehe ni Jesu umueka n'o metu we eka, kanị umu-azun a nọ jugbo ndi hu weheni we.

¹⁴ Ogen Jesu gi hun a, iwe nọ we ẹ, o nọ sị wẹ, “Nị nị umueka bia d'e kunrun m; akusile ni wẹ, makeni Ali-eze Osolobue wu nke ndi nọ enina.

¹⁵ Ezioku ke m ri a gwa onu, onye owule nabanhanleni Ali-eze Chuku nọke nwa-ndu, abanyeko a.”

¹⁶ O nọ pari umueka hu, bu eka kwasị wẹ, gọzi wẹ.

Odafin Hu

(Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)

17 Ogen Jesu gi pụkọ, okennyẹ ohu nọ gbaha d'e gbun'ẹ osekpụ, sị a, “Onyẹ-nkuzi ọma, kị m'e mę hụn m'e gi nwehẹn ndun-itebite?”

18 Jesu nọ sị a, “Kị haịn i gi kpọ m onyẹ-ọma? O nwonni onyẹ rị mma wezuka Osolobue.

19 Y'a maringhọ ihien Iwu ku: ‘Egbule ọchụ; agherele, ezunle ohin; ebuokinle ihian ọnu; atunarinle ihian ihien ẹ, gbaye nedi i le nne i.’”

20 Okennyẹ hụ nọ sị Jesu, “Onyẹ-nkuzi, m hụ e donme iwu ndini ile kete m'a marinle ihien*”

21 Kanị Jizosị nọ gi ihien-osisuọ lee ẹ, sị a, “O nwe ihien ohu rị a kon'i: jẹn d'e rekwama ihien ile i nwe; we egbo ẹ ye ndi igbenye—y'e gi ẹ nwe akụ-le-uba ime elu-igwee, y'a bia d'e sonme m.”

22 Ogen okennyẹ hụ gi nụ ihienni, ọ nọ ronme ihun, sukuru pụ, makeni o nwe akụ-le-uba ọda.

23 Jizosị e lehunme ọnya, ọ nọ sị umu-azuun a, “N'ọ fuka ọrun ebe ndi idafin jenkọ d'a nọ banye Ali-eze Osolobue!”

24 Okuni nọ tu umu-azuun Jizosị ọnya. Kanị Jizosị nọ sịzi we, “Umu m, ni Ali-eze Osolobue fuka ọrun ọbanye!

25 Ọ ka nfe ni anyinnyan-mkpukpuke wu kamelu ghafe ọnya oloden kari ni ọdafin banye Ali-eze Osolobue.”

26 Ọ tu we ọnya ọda-ọda, we nọ juma ibe we, sị, “Onyẹ sikọ d'a sazi nwan ẹka nwe nzuopuha?”

* **Isi Nke Iri:20** Ndi Ju weri ẹ ni ahụ mmeto ke nwata-okennyẹ gi a marin ihien rị mma ọnya Osolobue le ihien rileni mma.

²⁷ Jesu e lee wẹ, ọ nọ sị, “Ebe ihian ri, ọ nịkọ mẹ, kanị ẹlẹ ebe Osolobue ri, makeni ihien ile ri nfe ebe Osolobue ri.”

²⁸ Pita nọ sị a, “Lee ẹ, ẹnyi a latoguo ihien ile sọnme i.”

²⁹ Jesu nọ sị, “Ezioku ke m ri a gwa unu, o nwonni onye hun o meni o giguu ufiri mme le ozioma nato ulo, mobu umune-ẹ-ikennyẹ mobu umune-ẹ-ikpoho, mobu nne ẹ mobu nedi ẹ mobu umu a mobu ali o nwon,

³⁰ hun jenkoleni d'e nwehen ulo le umune-ikennyẹ le umune-ikpoho le nne le umu le ali-nwonhen we uzọ ogun-isen, nwehenzikwo ukpokpo; nwehenzikwo ndun itebite ime uwa hun lalani.

³¹ Kanị, ndi bu oda wu ibuzo jenko d'a kpari azuun, ndi ikpazuun e buru uzọ.”

Hun M'e Mgbe Eto Jizosi Ku Oku Onwun A Kuzi E N'o Shiko D'e Lih
(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)

³² Jesu le umu-azuun a ri uzọ hun we gi jenko Jerusalem. Jizosi ri we ihun, ọ hu a tu umu-azuun a ẹnya; egun hu a tu ndi hun sönkonị we. Jizosi nọ werizi uwe mmebuọ si usuọ, gwama we ihien jenko d'e men'e;

³³ ọ sị we, “Gon ni ntin, ẹnyi jenko Jerusalem; we sikọ d'e we Nwa nke Ihian che ẹka ndi-isi nchu-ẹjan le ndi-nkuzi Iwu. We sikọ d'a ma a ikpe-onwun, w'e ye ndi wulenị ndi Ju.

³⁴ We jenko d'a kpa a ye emu, ju a eson, fian a mkpinsin, gbu ẹ; kanị hun m'e akp'ohin eto o k'e lihi.”

Ihiẹn Jemisi Lẹ Jọnu Rịọ Jesu
(Mat 20.20-28)

³⁵ Ụmụ Zẹbedi wụ Jemisi lẹ Jọnu nọ puha ihun Jesu, si a, “Onye-nkuzi, o nwon ihien enyi cho ni enyi rịọ i; enyi cho n'i me ni enyi 'ya.”

³⁶ 'Ya o nọ si we, “Kị onu cho ni m me ni unu?”

³⁷ We nọ si a, “Kweri ni onye ohu ime enyi jenkọ d'a nọdi ali eka-nni i, onye ohu a nọdi ali eka-ekpen i, ime Ali-eze ogho i.”

³⁸ Kani Jizosi nọ si we, “Onu a marin ihien unu ri a rịọ. Ni unu saeka ra mkpu afunfun m siko d'a ra mọbu gha ime ihien m jenkọ d'a gha—hunjun enya ke mme?”

³⁹ We nọ si a, “Enyi jenkọ d'a s'eka.” Jesu nọ si we, “Ezioku, onu jenkọ d'a ra mkpu afunfun m siko d'a ra, hunjuzikwo enya ke mme;

⁴⁰ kani ele mme jenkọ d'e ku onye k'a nọdi eka-ihien m mọbu eka-ekpen m; nke ndi we kwademe n'e ro.”

⁴¹ Ogen uwe iri hoduni gi nwan nu a, we nọ bumeni Jemisi lẹ Jọnu olulu.

⁴² Jesu nọ kpozunhan we ebe o ri, si, “Onu a maringho ni ime ndi ali ndi ozo, ndi hun a kini e me nọke si we nwon ndi we ri a ki, ndi nwe okwa ri ime we a ghosi ndi ri okpuru we ni we ka we.

⁴³ Kani emele ni erira; onye owule hun cho n'o me oken ihian ime unu siko d'a wuriri odibo unu;

⁴⁴ onye owule cho n'o wuru onye ibuzo ime unu jenkọ d'a wuriri igbon onu ile —

⁴⁵ make ni, ke Nwa nke Ihian abiani ni we gba n'a odibo, kale, o bia n'o gba odibo, n'o ye ndun a, gi gbapuha ndi bu oda.”

*Onye Enya-ishi Njugbo Gbondonleni Okukwe e
(Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)*

⁴⁶ 'Ya we nọ ru Jeriko. Ogen 'ya le umu-azuun a le igunrun ihian sonkonị we gi gha ime Jeriko puko, onye enya-ishi ohu, hun a riọ uriọ nodi ali mkpenren uzọ ebahun, efan a wu Batimiosị nwa Timosi.

⁴⁷ Ogen o gi nu ni Jesu onye Nazareti ro, o nọ yime oro, si, "Jesu! Nwa Defidi! Me ebere m!"

⁴⁸ Ndi bu oda ime ndi ri ebahun nọ jugbo a, si a gba nkintin; kanị o nọ yikenmede oro ahun, si, "Nwa Defidi, me ebere m!"

⁴⁹ Jizosi nọ wuzo, si, "Kpoha n'a." We nọ kpọ onye enya-ishi hu, si a, "Kwondon obi i, lihi oto, o hu a kpọ i."

⁵⁰ O nọ fe ewuru o yiye elu e tuhu, felihị oto d'e kunrun Jesu.

⁵¹ Ya Jizosi nọ si a, "K'i cho ni m me ni i?" 'Ya onye enya-ishi hu nọ si a, "Onye-nkuzi, m cho ni m leghama uzọ."

⁵² Jesu nọ si a, "Jenme, okukwe i e meguo i ri mma." Ozigbo, o nọ leghama uzọ, o nọ sonme Jesu.

Isi Nke Mmanai

*Jizos' A Banhan Jerusalem Rike Onye-mmeri
(Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jon 12.12-19)*

¹ Ogen we gi rume Jerusalem, nokunmeme Befaji le Betani, e ru we ehụ Ugu Olivu, Jesu nọ zi umu-azuun a ebuo ozi,

² si we, "Jen ni ime obodoni me ekerere ri onu ihun: hun unu gi hu banye ime e, unu jenko d'a hun nwa-jaki we keleni nyintu we limeto; topun'a, onu e weheni m'e.

³ Onye sị unu, 'Kị unu rị e menị ihienni?' Sị n'a hụ, 'Nna chọ a, o jenkọ d'e wekinhen ẹ kikenni.' "

⁴ Wẹ nọ jẹnme. Wẹ nọ hụn nwa-jaki wẹ limeto ihun-ezi ẹhụ ọnumuzọ ogele ụzọ. Ogen wẹ gi rị a topu a,

⁵ ndị hụ ime ndị wuzo ebẹhụ nọ sị wẹ, "Kị unu rị a topu nị nwa-jaki hụ."

⁶ Wẹ nọ ku ihien Jesu sị wẹ ku; wẹ nọ kweri ni wẹ weri ẹ.

⁷ Wẹ nọ wẹheni Jesu nwa-jaki hụ, gbama ẹwuru wẹ ye enu ẹ, ọ nọ nọdị alị elu ẹ.

⁸ Kẹ Jizọsị nyinkọ a, ndị bu ọda nọ gbama ẹwuru wẹ e yiye elu ẹ ye ụzọ, ndị ọzọ nọ gha ọfia ti-girisonme agalaba osisi, gbama wẹ ye ụzọ.

⁹ Ndi hụn rị ihun lẹ ndi hụn rị e sọnn'ẹ hụ e yi oro, a sị,
"Hozana!

Onye ahun gi ẹfan Di-nwọnni-ẹnyi bịa wu onye Chuku gozi agozi!

¹⁰ Alị-eze hụ lalanị wu alị-eze Chuku gozi agozi — Alị-eze nedi ẹnyi kanị wu Defidi.

Ojija-mma ya rị nị Osolobue ebahun kachanrin elu e jẹn ime elu-igwee!"

¹¹ 'Ya Jizọsị nọ banye Jerusaleṃ, si Ụlọ-nsọ. Ọ nọ lehunmẹchanrin ihien ile. Kanị, ebe o menị ọhịhị a gbago; ya lẹ umu-azun a mmebuo nọ si Betanị.

Jesu A Bụ Osisi Figi Hụ Onu (Mat 21.18-22)

¹² Eki e fon, ebe wẹ gha Betanị lala Jerusaleṃ, ẹgun hụ a gun Jesu.

¹³ O lee ẹnya, ọ nọ lecheni osisi figi ẹhuhuo jun elu ẹ. Ọ nọ jẹn d'e lele kẹ mkpuru figi hụ elu ẹ.

Kanị, oge n'oge gi ru ebahun, ehubuọ sọọ k'ọ hụn elu e, maka n'oge figi gi a mị e ke ru.

¹⁴ Jesu nọ si osisi figi hụ, “O nwonni onye siko d'e rizi mkpuru i!”

Umụ-azuun a nughọ ke o ku ihienni.

Jizosi E Jen Ulo-nsọ

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jon 2.13-22)

¹⁵ Oge n'oge gi ru Jerusalem, Jesu nọ si ime Ulo-nsọ, chupuma ndi ri a zu afia ebenu—ke ndi ri e nonni ke ndi ri e reni. O nọ hukpumesonme teburu ndi a gbahuto egho le oche ndi ri e re nduru.

¹⁶ O nwonni onye o ni bu ihienu owule ghafe ime Ulo-nsọ.

¹⁷ O kuzi ndi ri ebenu, si, “We de e ime Ekwwo-nsọ, si, ‘We siko d'a kpọ Ulo m ulo-ekpere ndi ali ile ri ichen-ichen’, kanị onu e gigo a henrin ebe ndi ohin a wari!”

¹⁸ Ndi-isi nchue-ajan le ndi-nkuzi Iwu a nu ihienni, we nọ choma uzọ w'e gi gbu Jesu. Egun e hụ a tu we makele nkuzi e a nwunguọ igunrun hụ ile ri.

¹⁹ O ru enyasi, Jizosi le umu-azuun a nọ gha ime Jerusalem pu.

Jesu E Gi Osisi Figi Ahun Kuzi Okukwe

(Mat 21.20-22)

²⁰ Eki e fon uzọ utuntun, ebe we ghako uzọ hụ, we nọ hụn ni osisi figi hụ a kpoğu nkun d'e ru nkpoğun.

²¹ Pita nọ nyanhan ihienu meni, o nọ si Jesu, “Onye-nkuzi, lee-o, osisi figi hụ i bu-onu a nwunhuguo!”

²² Jesu nọ za we, si, “Nwe ni okukwe ime Oslobue.

23 Ezioku ke m ri a gwa unu, onye si uguni, 'We buli i elu, tu i ye ime ohimin' bu onye hu enwene obi ebuo, kama o kwerigho ni ihien o ku jenko d'e me, we jenko d'e men'e 'ya.

24 Ifiri e, m ri a gwa unu, unu me ekpere rio ihien owule, kwere ni ni unu e nwehenguo a, unu k'e nwonhen e

25 Ogen owule i ri e me ekpere, gbaghari—omeni o nwon onye me i eje-ihien, keni Nedi i hun ri elu-igwee gbaghari i njo i."

26 [Kani, omeni y'a gbagharini, Nedi i hun ri elu-igwee agbagharikoko i njo i.]

*A Ju We Jizosi Onye Zi E
(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)*

27 Ya we no banhanzi Jerusalem.

Ebe Jesu jenko ijen ime Ulo-nsa, ndi-isi nchu-egan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi ndi Ju no bia d'e kunrun e.

28 We no ju a, si, "Elee iken k'i gi e me ihien ndini we? Onye ye i ikenni?"

29 Jesu no za we, si, "M jenko d'a ju unu ajuju ohu; unu za m ajuju hu, a gwa m onu iken m gi ri e me ihien ndini we:

30 Mirin-Chuku Jonu me, o gha elu-igwee bia ra o gha aka ihian bia? Za ni m'a?"

31 We we no tugbama iroro, si, "Kini ke enyi jenko d'e ku? Enyi si, 'O gha elu-igwee, aka Osolobue, bia,' o jenko d'a si, 'Ki hain nwan unu gileni kweyeni Jonu?'

32 Kani enyi asiko, 'O gha aka ihian bia.' "

(Egun ri a tu we makeni ihian ile marin ni Jonu wu onye-amuma nke-esi.)

³³ 'Ya wẹ nọ za Jesu, sị, “Enyi a marin.” Jesu nọ sị wẹ, “Mmē nwen nkẹ agwakokwọ unu iken m gi e me ihien ndini wẹ.”

Isi Nke Mmēbūo

*Ilu Jesu Gi Ndi Wẹ Ye Ugbo Lefu Enya Ta
(Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)*

¹ Jesu nọ tama ni wẹ ilu, sị, “Okennyẹ ohu nwe alị vaini, hụn o kenhunmẹ ugba, guzi olu wẹ nọ a pīnpūha manya-vaini ye ime ẹ, tūn ulo nche ime ẹ, bu ya wu alị vaini che ẹka ndi siko d'a run n'a e-gbu-e-ke, o nọ jenmẹ alị ihian.

² O ru oge vaini, o nọ zijen odibo ohu d'e kunrun ndi hụ ugbo hụ ri ẹka d'e wẹhẹ hụn wẹ keton'a.

³ Wẹ nọ kwondon onye hụ o zijen, gbu e ili, gbama a ẹka chupụ.

⁴ Okennyẹ hụ nọ zijen ni wẹ odibo ozo, wẹ nọ ti ẹ ihien isi, gbe ifenren ye ẹ ihun.

⁵ O nọ zijenzi ozo, wẹ nọ gbu ẹ. Eriira ke wẹ mezi ndi bu oda o zijenzi; e gbu wẹ ndi hụ ime wẹ ili, gbu ndi hụ ime wẹ ozun.

⁶ Onye ohu suo hodụ o keleni zi: ezi nwa a. Omegụ, o nọ zijen ni wẹ nwa a, sị, ‘Wẹ jenkọ d'a gbaye nwa m.’

⁷ Kanị ndi hụ nọ sị ibe wẹ, ‘Onyeni siko d'e weri uku ẹ ile omegụ, bia ni ni enyi gbu ẹ keni ihien nkẹ e ru ẹ ẹka wuru nke enyi!’

⁸ 'Ya wẹ nọ kwondon nwa a hụ, gbu ẹ, gha ime ugbo hụ tupu a.”

⁹ “Kị onu ro ni 'ya ke onye hụ nwe ugbo hụ jenkọ d'e me? O siko d'a bia d'e tikpo ndi hụ, we alị-vaini hụ ye ndi ozo.

10 Ụnụ e ke guntu ẹ ime Ẹhuhụọ-nsọ ni
‘Omuma hu ndi ri a tun ulo ju a wuruole omuma gi
ulo.

11 Di-nwonn-ɛnyi 'ya me e,
ihien a tu ɛnya ro ebe ɛnyi ri!’ ”

12 Makeni ndi-ndu ndi Ju a ghotaguo ni uwe k'o ta
ni ilu hu, we te no cho ni we nwunrun a, kani egun
ndi ri ebahun anini we. We no la a to, gha ebahun
pu.

*Ajuju Banyeni Iku Ugwo-isi
(Mat 22.15-22; Luk 20.27-40)*

13 Ya ndi-ndu no zi ndi hu ime ndi Itu-Farisi le
ndi itu Herodu d'a cho ihien ri Jesu onu, ni we gi
e kwondon e.

14 We no bia d'e kunrun Jesu, si a, “Onye-nkuzi,
ɛnyi a maringho n'i wu onye ezioku, ni y'a ra lee
ihian ɛnya ihun, y'a ra gbeyeni ihian, kama, y'a kuzi
uzo Osolobue k'o ri. Gwa ɛnyi nwan, o hughoma
ni ɛnyi ku eze-kani wu Siza ugwo-isi ra o ri mma?”

15 Ni ɛnyi ku we ra ɛnyi akule?” Kani, Jesu a
hunguo a ni we gi ero bia, o no si we, “Ki hain unu
gi e shini m onyan? Wehe ni ni m akpuru egho
dinariosi, ni m lele e.”

16 We no wehen'e akpuru ego dinariosi ohu. O no
si we, “Isi le efan onye wu hunni?” We no si a, “Nke
Siza ro.”

17 Jizosi no si we, “We ni ihien Siza ye Siza, onu
e we ihien Osolobue ye Osolobue.” Ihien o za no
tukenme we ɛnya.

*Ajuju Banyeni Igha Onwun Lih
(Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)*

18 O nwon ndi Itu-Sadusi bia d'e kunrun Jesu. Ndi Itu-Sadusi weri e ni ndi nwunni ara lihi. We no ju Jizosi utaa, si a,

19 “Onye-nkuzi, Mozizi ye enyi iwu, si, ‘Omēni okennyē a nwunhūn, lato nwunye e, bu o muni nwa, nwene-e-okennyē y'a luma nwunye nwene e hu, keni o mudonni nwene e nwunhūnni umu.’

20 O nwon umune ikennyē esa; onye ibuzo ime we a lu nwunye, o nwunhūn bu o muni nwa.

21 Hūn me we ebuo no luma okpoho hu, o nwunhūnzi bu o muni nwa. Eriira ke hūn me we eto jenzi.

22 We mmadu esa lugbari okpoho hu, nwunhūnchanrin, bu a muni we nwa. Omeguū okpoho hu no nwunhūn.

23 Ogen ndi nwunni jenko d'e gi lihi, onye k'o jenko d'a wu nwunye e, ebe o me ni we esa lugbari a?”

24 Jesu no si we, “Unu a marin Ekukwo-nsa, onu a marin iken Osolobue, ya hain unu gi e fie uzọ, ele 'ya?”

25 Ogen ndi nwunni siko d'e gi lihi, aluko we di le nwunye, eyeko we we luru, we jenko d'a ri ke ndi mmon-oziri elu-igwee.

26 O me nke iweli ndi nwunni, unu e ke gun ime Ekukwo Mozizi, ebeku o no ku banyeni aku-ofia hu ri e nwun okun, ke Osolobue don si Mozizi, ‘Mme wu Osolobue Ebrahim, Osolobue Aziki, ni Osolobue Jekopu’?

27 ‘Ya wu n'o wu Osolobue ndi ri ndun, ele nke ndi nwunhūnni. Unu e fiechanringuo uzọ.’”

*Iwu Kachanrin Mkpa
(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)*

28 Onyē-nkuzi Iwu ohu nọ jenzunhan, nụ kẹ wẹ-wẹ rị a dọ ndondo, hụnzị nị Jesu za wẹ ọhunma, ọ nọ jụ Jesu ọta, sị, “Elee iwu kachanrịn mkpa?”

29 Jesu nọ za a, sị, “Hụn kachanrinni wụ ọwan: ‘Onu ndị Izrelu, gón ni ntin! Di-nwónni-ényi wụ Osolobue ényi, iya sụọ wụ Nna.’

30 ‘I jenkọ d'e gi obi i ile lẹ enwẹn* i ile lẹ uche i ile lẹ ikẹn i ile nwe ihien-osisuọ Di-nwónni-ényi wụ Osolobue i.’

31 Hụn mē ẹ ebụọ wụ ọwan: ‘Thien ibe i siko d'a sụoriri i kẹ ihien enwẹn i dón a sụọ i.’ O nwónni iwu ọzọ ka ndini.”

32 Onyē-nkuzi Iwu hụ nọ sị Jizosị, “Y'e kughọ ọhunma onyē-nkuzi. Ezie k'i ku nị Di-nwónni-ényi sụọ wụ Osolobue, ọzọ ari a,

33 leni igi obi i ile lẹ nghoha i ile lẹ ikẹn i ile nwe ihien-osisuọ Osolobue lẹ ini ihien ibe i a sụọ i kẹ ihien enwẹn i dón a sụọ i kachanrịn ejan ile wẹ dún okun lẹ ejan ndi ọzọ ile mkpa a rị.”

34 Ogen Jizosị gi hụn a n'ọ za ọhunma, ọ nọ sị onyē-nkuzi Iwu hụ, “Y'a nọkunmēguọ Alị-eze Osolobue.”

Ogen ọwan gi mēguu, ọ nwónzini onyē egun nị jụ Jesu ajuju.

*Ajuju Banyeni Mezaya, Onyē Hụ Osolobue Tume
(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)*

35 Ogen Jesu gi rị ime Ulo-nsọ a kuzi, ọ nọ sị, “Kị hain ndi-nkuzi Iwu gi e ku ni Kraistị wụ nwa Defidi?”

36 “Bụ Defidi lẹ enwẹn ẹ ku oku ghahani Mmón-nsọ, sị, ‘Di-nwónni-ényi sị Di-nwónni-m;

* **Isi Nke Mmēbụọ:30** umē-ndun

nọdị alị ẹka-nni m,
d'e ru mgbe m buguụ ndị inenren i
che okpuru uku i'

³⁷ Ebe o mē ni Defidi lē enwēn ẹ kpọ a 'Dinwōnni-m,' nani k'o dōn nwan wuṛu nwa Defidi?"
Ihiēn ọ rị e ku hụ a sụọ igunrun hụ ụsụọ.

*Jesu A Dọ Wẹ Ẹka-ntin Banyeni Ndi-nkuzi Iwu
(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)*

³⁸ K'o dōn rị a kuzi, ọ si, "Kpachanpu ni ẹnya banyeni ndi-nkuzi Iwu, ọ sụọ wẹ ni w'e yi ẹkwa tueni a ghahunmē; ọ sụọzi wẹ ni wẹ e kele wẹ ekele pu-ichen ime afia;

³⁹ ọ sụọ wẹ ni w'a nọdị isi-ochō ime ụlọ-ofufe, a nọdị isi-ochō wẹ gha e ri oriri.

⁴⁰ W'e gi ẹro e rigbu ikpoho di wẹ nwun lē ụlọ wẹ, e gi ekpere sueni e kpumē ẹ. Ikpe-omuma wẹ jenko d'a ka njọ."

*Oyiye Ogbennyẹ Di E Nwun Ye
(Luk 21.1-4)*

⁴¹ Jesu nọ nọdị alị bu ihun zinmē ebe w'e buche oyiye, e lee kẹ igunrun hụ rị e buche egbo ime ebēhụ. Ndị idafin bu ọda hụ e buche egbo hini.

⁴² Ogbennyẹ ohu di ẹ nwun nọ bịa d'e buche akpuru egbo kopa ẹbuọ mē ẹkẹrẹ, 'ya wu ikọbọ.

⁴³ Jizosị nọ kpọ umu-azuun a, si wẹ, "Ogbennyeni di ẹ nwun buchekari ihian ile hun rị e buche ego ime ebe w'e buche oyiye.

⁴⁴ Makeni wẹ ile gha ime hun bu ọda wẹ nwe ye, kanị 'ya lē enwēn ẹ, k'o mēhan ogbennyẹ, yechanrin ihien ile o nwon, ihien ile o nwon hun o gi bi."

Isi Nke Mmęto

Jesu E Ku E Nị Wę Jenkọ D'e Tikpọ Ulo-nsọ
(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Ogen Jizosị gi gha Ulo-nsọ puko, onye ohu ime umu-azuru a no si a, “Onye-nkuzi, lee ihien omuma ndini hi-ogbe-o! Lee oken ulo ndini magbu enwen we mma-o!”

² Jesu no si a, “Y'a hun oken ulo ndini? O nwonna ogbe-omuma ohu hun siko d'a hodụ elu ibe e, we jenkọ d'a tu we ile ye ali.”

Nsongbu Le Ukpokpo
(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³ Ogen Jesu suo gi nodi ali elu Ugu Olivu hun ri nchetari ihun Ulo-nsọ, Pita, Jemisi, Jonu le Anduru no bia d'e kunrun e, ju a ajuru ebe 'ya le we suo ri a, si,

⁴ “Gwa enyi, elee ogen ke ihien ndini siko d'e me? Ki wu ahima w'e gi marin ni ihien ndini ile e d'e me?”

⁵ Jesu no gwama we, si, “Kpachanpukwo ni enya amangbe w'e dufie unu.

⁶ Ndi bu oda jenkọ d'e gi efan m bia, si, ‘Mme wu Kraisti, Onye Ahun Chuku Tume!’ We siko d'e gi e dufie ndi bu oda.

⁷ Ogen unu jenkọ d'e gi nu ukwere agha ri ichen-ichen le kari-kari agha ndi we risonme a lu, atukwole ni egun. Ihien ndini jenkọ d'e me bu njendemę ogen e ke ru.

⁸ Ali siko d'a lusun ibe we, ali-eze ohu jenkọ d'a lusun ali-eze ozo, ali-omahihie siko d'a ri ebe ri ichen-ichen; unwan siko d'a ri; kani, ihien ndini no ke ebe ime nohu memę okpoho.”

Ukpokpo

⁹ “O mę nke ọnu lę enwęn ọnu, kpachanpu ni ęnya; makęni wę jęnkọ d'e wejęn ọnu ọgwa rị ichęn-ichęn; wę sikọ d'e gbu ọnu ili ime ọlọ-ofufe* rị ichęn-ichęn; ọnu jęnkọ d'e wuzo ihun ndi-Govanọ rị a kịni lę ndi-nze makę ufiri m—ọnu k'e gi ę shia ni m ęri ebe wę rị.

¹⁰ Wę k'e bu ọzọ zigbariguu ndi alị ile ozioma.

¹¹ Ogen wę sikọ d'e gi nwunrun ọnu, we ọnu si ọgwa, ehuelę ni uhue ihien ọnu jęnkọ d'e ku, kale, ku ni ihien ọwulę Osolobue jęnkọ d'e ye ọnu ogen hu, makęni ęlę ọnu jęnkọ d'e ku, kama, Mmon-nso sikọ d'e gi ọnu ku.

¹² Umunę jęnkọ d'e we umunę wę ye wę gbu; ndi nedi jęnkọ d'e we umu wę ye wę gbu; umu jęnkọ d'a lusun ndi munị wę, mę wę gbu wę.

¹³ Ize ọnu jęnkọ d'a ban ihian ile makę ufiri m. Kanị onyę hu din ndidi d'e ru njendeme kę Osolobue sikọ d'a zuopuha.”

Eje-uru Hu

(Danęlu 9.27; Mat 24.15-28; Luk 21.20-24)

¹⁴ “Kanị, ogen ọnu jęnkọ d'e gi hun 'Eje-uru ahun' k'o wuzo ebe furulęni n'ọ rị (onyę hun rị a gun ihienni 'ya ghoha a), ogen hu, ndi rị Judia wę gbasikwo elu-ugu.

¹⁵ Onyę hun rị elu ọlọ ehidangukwolę banyemezi ime ọlọ n'o jęnkọ d'e weri ihien ọwulę.

¹⁶ Onyę rị ugbo ekinhenkwolę d'e weri ękwa a.

¹⁷ O jęnkọ d'a fu ndi rị ime lę ndi pa nw'ęka ọrun ogen hu!

* **Isi Nke Mmęto:9** Iya wuzikwo ọgwa obodo ọwulę ogen ahun.

¹⁸ E mę ni ekpere amamgbe ọ gha e mę oęen oyi!

¹⁹ Makeni oken afunfun jęnkọ d'a rị oęen hu—udị hun ritulęni, gha oęen Osolobue gi ke uwa d'e ru oęenni; udị a arikozi.

²⁰ Omeni Di-nwonnienyi e te beluanị oęen hu, o nwonni onye siko d'a s'ęka wanahinni. Kani, o gigo udiri ndi ọ hori, ndi nke e, belua oęen hu.”

²¹ “Oęen hu, onye si i, ‘Lee e, Kraisti ri ebeni!’ Mọbu, ‘Lee e, ọ ri ebahun,’ ekwerikwole ihien ọ ri e ku.

²² Ndi kpo enwen we Kraisti le ndi-amuma-ntu jęnkọ d'a puha. We jęnkọ d'a runsonme orun-atumenya, ihien-ahima ri ichen-ichen keni we dufie ihian, keni we dufiede ndi Osolobue hori—omeni o te k'a ni we me.

²³ Kpachanpukwo ni nwan enya, n'a gwatoęo m unu!”

Obibia Jesu

(Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

²⁴ “Oęen hu, oęen afunfun hu ghafeguu, enyanwun jęnkọ d'a gba ishi, ifon etikozi,

²⁵ kokise jęnkọ d'a gha elu-igwere a danye ali, iken ri elu siko d'e zinzin.

²⁶ Oęen hu ke ihian ile jęnkọ d'e gi hun Nwa nke Ihian k'o gi iken le ogho hi-ogbe lala ime orukpu.

²⁷ O jęnkọ d'e zipu ndi mmọn-ozie jęn ime uwa ile, d'e wegbama ndi nke Osolobue ri ebe owule—gha ebe uwa ru d'e ru ebe elu-igwere ru.”

Ihien Jesu Gi Osis Figi Kuzi

(Mat 24.32-35; Luk 2.29-33)

²⁸ “Gi ni osisi figi munrun ihien: Hun o gihu forima onu a marin ni udu-mirin e d'e bidon.

²⁹ Ẹrira k'ọ rịzịkwọ, oğen ụnụ e gi hụn ke ihien ndini ri e me, ụnụ a marin ni Nwa nke Ihian a riguo ehụ nsue, o ruguo onumuzo.

³⁰ Ezioku ke m ri a gwa onu, agboni a ghafeguko ihien ndini kebe mezu.

³¹ Elu-igwee le uwa siko d'a ghafe, kani ihien ndi m ku a ghafeko.”

*O Nwonna Onye Marin Uhuohin Hu Mọbu Ogen Hu
(Mat 24.36-44)*

³² “Kani, o nwonna onye marin uhuohin o jenkọ d'e me mọbu ogen o jenkọ d'e gi me ime uhuohin ahun, ke ndi mmon-oziri elu-igwee ke Nwa; Chuku-Nedi suo marin.

³³ Kpachanpu ni enya, munrun ni enya, make ni unu amarin ogen o jenkọ d'a wu.

³⁴ Obibia Nwa nke Ihian jenkọ d'a ri ke ebe okennyehi ohu no jenkọ ali-ihian, o no bu ihien e che eka ndi idibo e, onye le orun a, onye le orun a; o no si onye-nche 'ya chemenche.

³⁵ 'Ya wu, munrun ni nwan enya, makele onu amarin ogen nna nwe ulo e gi lua—ke ogen enyasi k'o gi lua-o, ke ime abali ro-o, ke okpa kwan ro-o, ke eki fonme ro-o—o nwonna onye marinni.

³⁶ Omeni o bia idenmizi, amangbe o hun unu ke onu ri a ranhin uran.

³⁷ Ihien m ri a gwa unu ke m ri a gwa onye owule: munrun ni enya!”

Isi Nke Mmęto

*E Rini We Jesu Ngo
(Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jon 11.45-57)*

1 Ogen o gi hodụ akpu-uhuohin ebuo ni Mmemme-Nghafe le Mmemme we gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu ru, ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu hu a cho ke w'a don gi nzuzue nwunrun Jesu d'e gbu.

2 We no si, “Enyi emekokwo a ogen Mmemme, amangbe isusu gha a ri.”

*E Hukpu We Jesu Uden
(Mat 26.6-13; Jon 12.1-8)*

3 Ogen Jesu gi ri obodo Betani, iwe Saimonu hun emu oti te ku, e ri ihien-oriri, okpoho ohu no buhe ogo alabasta uden e shin ohunma jun ime e; uden ahun nanran oda-oda—nadi ke we gi meme e. O no kuke ogo hu, hu uden hu kpu Jesu isi.

4 Kani ndi hu ime ndi ri ebahun no weme iwe, a si ibe we, “Ki we ri e wiwini udenni nanranni?”

5 Nke e rekari we udenni ihien noke egbo orun akp'ohin ogun-mmisen, we egbo e ye ndi igbenye.” We no koriamani okpoho hu oda-oda.

6 Kani, Jesu no si we, “Hapun'a! Ki unu ri e songbun'e? O feguo m ofufe ri mma.

7 Onu le ndi igbenye ri ebeni ogen ile, unu nwe iken meni we ohunma ogen owule unu cho; kani mme nwen esoko unu nodi ebeni ogen ile.

8 Okpohoni a nwanguo iken e; o hukpuguo m udenni ehio n'o gi kwademe olili m, o gini d'e ru.

9 Ezie, m ri a gwa unu ni ebe owule we siko d'e zi ozioma ime uwa, we jenkọ d'e ku ihienni o me, e gi e a nyanhan a.”

*Judasị E Kweri N'ọ We Jesu Ye We
(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)*

10 'Ya Judasị nwa Iskarotụ, onyẹ ohu ime wẹ mmẹbuo hụ nọ jẹnmẹ d'e kunrun ndi-isi nchụ-ẹjan keni o hụn ụzọ re Jesu ye wẹ.

11 Ogen wẹ gi nụ ihien o biani, ẹfọ nọ sụo wẹ usuo ohunma-ohunma; wẹ nọ kwe ẹ nkwa ni wẹ jenkọ d'e ye ẹ eggho. 'Ya o nọ choma efe o k'e gi we Jesu ye wẹ.

Jesu Lẹ Umụ-azuun A E Ri Oriri-Nghafe

(Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Jọn 13.12-30)

12 O ru uhuhin ibuzo Mmemme wẹ gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu, uhuhin hụ wẹ gi e gbu ebulu Oriri-Nghafe, umụ-azuun Jesu nọ ju a, si, "Elebe k'i cho ni enyi kwademẹ hụn y'a nọ ri Oriri-Nghafe?"

13 'Ya Jesu nọ zi mmadu ebuzo ime umụ-azuun a, si wẹ, "Jen ni ime obodo hụ, okennyẹ ohu bu ite-mirin jenkọ d'e kunrun onu; sonmen'e.

14 Si ni onyẹ nwe ulo o jenkọ d'a banye, 'Onyẹ-nkuzi si, "Elee hụn wu mmughe m ahun me le umụ-azuun m sikọ d'a nọ ri Oriri-Nghafe?" ' "

15 O jenkọ d'a ghosi unu mmughe ohu shiani ri ibe elu, hụn wẹ kwademeguuh ohunma, nọ ni ebuhu kwademẹ ni enyi ihien ile."

16 'Ya umụ-azuun hụ nọ shi ime obodo hụ, hụn ihien ile ke Jesu don ku; wẹ nọ kwademẹ ihien-oriri Nghafe.

17 O ru ogen enyasi, Jesu le umụ-azuun a mmẹbuo nọ bja ebuhu.

18 Ogen wẹ gi nodiguu ali e ri ihien-oriri, Jesu nọ si wẹ, "Ezioku ke m ri a gwa unu, onyẹ ohu ime unu jenkọ d'e re m—onyẹ mme le 'ya ri e ri ihien-oriri."

19 Efo asuozini umụ-azuun a usuo; onyẹ-onyẹ hụ a si a, "Ekwọ mme! Mme ro?"

²⁰ Jesu nọ za wẹ, si, “Onyẹ ohu ime ọnu mmẹbuọ rọ, onyẹ hụn mmẹ lẹ ịya gba e suru bredi ime afere ohu e ri.

²¹ Egheẹ, Nwa nke ihian k'a la rike ke Ehuhuo-nsọ don ku; kanị nsongbu jenkọ d'a ri ni onyẹ hụn siko d'e we Nwa nke Ihian ye wẹ! O te ka onyẹ hụ mma ni amuni w'a!”

Oriri-nsọ

(Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1Kọ 11.23-25)

²² Ogen wẹ gi ri e ri ihien-oriri ahun, Jesu nọ weri bredi, ọ gozigu a, ọ nọ bebe e, w'e ye umu-azun a, si, “Weri n'e, onwan wu ehụ m.”

²³ 'Ya ọ nọ weri ope, o yegu Osolobue ekele, ọ nọ ye wẹ ile 'ya. Wẹ ile nọ rarisonme.

²⁴ Ọ nọ si wẹ, “Onwan wu edeke m, hụn wẹ gi ufiri ndi bu oda hupu; edeke m, hụn wẹ gi biye nkwerigbama * Osolobue tumẹ egbata 'ya lẹ ndi nke e.

²⁵ M ri a gwa unu ezioku, arakozim manya vaini d'e ru ogen m jenkọ d'a ra a nke ohun ime Ali-eze Osolobue.”

²⁶ Wẹ nọ bu ebu Mmemme-Nghafe; a bugu w'a, wẹ nọ gha ebahun jenu Ugu Olivu.

Jesu E Ku E Ni Pita Jenko D'a Ghorị N'ọ Marịn A

(Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jọn 13.36-38)

²⁷ Jesu nọ si wẹ, “Unu ile jenkọ d'a gba m to, makeni Ekukwo-nsọ si,

'M jenkọ d'e gbu onyẹ-ndu atunrun, atunrun ile jenkọ d'a gbayiya!’

²⁸ Kanị m ghaguọ onwun lihi, m k'e bu ni unu uzo si Galili.”

* **Isi Nke Mmẹnọ:**24 *mọbu:* nkwerigbama ohun

29 Pita nọ sị a, “Anakọ m'ị tọ! Ọsụon'a nị ndi ọzọ ile a la ị tọ!”

30 Jesu nọ sị Pita, “Ezioku kẹ m rị a gwa ị, nị tannị, ime abalini, ọkpa gini d'a kwan mgbe ẹbuo, i jenkọ d'a ghorị mgbe ẹtọ nị y'a marin m.”

31 Kanị, Pita e kusi ẹ iken, sị, “O nwonni oge m'e gi la ị tọ, ọsụon'a nị mmẹ le 'yu siko d'a nwun!” Ụmu-azuun ile hodunị nọ kuzikwo erira.

*Jesu E Mę Ekpere Imę Gęsemani
(Mat 26.36-46; Luk 22.39-46)*

32 Ya wẹ nọ shi ebe w'a kpọ Gęsemani, Jesu nọ sị ụmu-azuun a, “Nodi nị alị ebeni, nị m jẹn d'e mę ekpere.”

33 Ọ nọ weri Pita le Jemisi le Jọn jẹnme.

Ya obi nọ ferime ẹ, obi eruzin'e alị.

34 Ọ nọ sị wẹ, “Obi e d'a gbawapu m—o d'e gbu m; nodi nị ebeni, unu a munrun ẹnya.”

35 Ọ nọ jenzukazi, tuha enwen ẹ ye alị, kpe ekpere, nị mbunị o jenkọ d'a nị mę, nkẹ a napu w'a oge afunfun hu.

36 Ọ nọ sị, “Baba, Baba Nedi m! O nwonni ihien ị ghaleni a s'eka e mę; napu m mkpu afunfunni. Kanị uche i mę, ẹle nke m.”

37 Oge nọ gi kin-azuun, o hun wẹ kẹ wẹ rị uran. Ọ nọ sị Pita, “Saimonu, ị rị uran? 'Ya wu y'a s'eka munrun ẹnya mgbahunme okuloku ohu?”

38 Ọ nọ sị wẹ, “Munrun nị ẹnya; e mę ni ekpere, amamgbe onu a danban ime onwunwan; mmon ihian a chogho, kanị ndun guu ẹhu.”

39 Ọ nọ puzi d'e mę ekpere, e mezikwo ekpere ohu hu.

⁴⁰ O kinhēnzi azuūn ebe umu-azuūn a rị, hūnzi wẹ ke wẹ rị a ranhīn—ezigbo uration gi wẹ, asani wẹ ẹka shiapu ẹnya. Amarinzini wẹ ihien wẹ siko d'a si a.

⁴¹ O kinhēnzi nke mgbe eto, o no si wẹ, “Unu rikwo a ranhīn, e zuru ikēn? O higuo! Ogen e ruguo. Lee n'ẹ, e we wẹ Nwa nke Ihian che ẹka ndi-njo.

⁴² Lihi ni ni ẹnyi jēnme. Lee n'ẹ, onye rị e reni m e ruguo ehụ ebeni!”

A Nwunrun Wẹ Jesu

(Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jōn 18.3-12)

⁴³ Ozigbo hụ, ke Jesu rikwo e ku oku hụ, Judasi, onye ohu ime umu-azuūn a no bia, 'ya le igunrun busonme ihien ogun—ke opia-agma, ke egbe. Ndi-isi nchu-ẹjan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi zihẹ wẹ.

⁴⁴ (Onye hūn rị e ren'ẹ wu Judasi gwa wẹ ihien wẹ siko d'e gi marin Jesu, si, “Onye hūn m jenko d'e su onu, iya wu onye hū unu choko, nwunrun n'a, onu e kwonkenme ẹ, duru ẹ jēnme.”)

⁴⁵ Ogen Judasi gi nwan bia, o no jēnburu Jizosi, si a, “Onye-nkuzi!” O no su ẹ onu.

⁴⁶ Ndi hū no kwondon Jesu, nwunrun a.

⁴⁷ Kanị, onye ohu ime umu-azuūn a ndi ahun turu ebeku no sepuha opia-agma, banpu odibo Onye-isi nchu-ẹjan ntin.

⁴⁸ Jesu no si wẹ, “Ki unu buhe ni opia-agma le egbe d'a nwunrun m—noke si m wu onye-ohin?”

⁴⁹ M rị ime igunrun unu ime Ulo-nsọ uhuhin ile a kuzi, unu anwunrunni m. Kanị ihien ndini rị e me keni ihien Ehuho-nsọ ku hūn uto mezu.”

⁵⁰ Umu-azuūn a ile no la a to, gbama oso.

⁵¹ Okorọbia ohu, hụn yihu ẹkwa line w'e yiye elu ẹ suọ, nọ sọnmẹ Jesu. Wẹ nọ dọdọn ẹkwa a, chọ ni wẹ nwunrụn a,

⁵² kani ọ nọ la ẹkwa a tọni wẹ, gi ọtọ gha ebahun gbapu.

E We Wẹ Jesu Jenni Ndi-isi Nkikwama

(Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Jon 18.13-14, 19-24)

⁵³ Wẹ nọ weri Jesu si iwe Onye-isi nchu-ẹjan. Ndi-isi nchu-ẹjan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi ile nọ gbakikome ebẹhu.

⁵⁴ Kani, Pita sonko Jizosi; ẹgbata wẹ e teyezi ẹkere. O banye ezi ogwa Onye-isi nchu-ẹjan, o nọ sọn ndi-nche nọdi ali nyanma okun.

⁵⁵ Ndi-isi nchu-ẹjan le Ndi-isi Nkikwama ile hu a chọ ihien wẹ k'e gi hangbu Jizosi enen, keni wẹ gbu ẹ, kale ahunni wẹ —

⁵⁶ osuon'a ni ndi bu oda e buokinole Jesu onu, oku wẹ adangbamani.

⁵⁷ 'Ya ke ndi hu ime ndi ri ebẹhu nọ lihi ọtọ, buokin Jesu onu, si,

⁵⁸ “Enyi nu k'o ku n'o jenko d'e tikpo Ulo-nsoni wẹ gi ẹka tun, gi akpu uhuhin eto tun hun wẹ ghaleni e gi ẹka a tun.”

⁵⁹ Kani, eri wẹ a dangbamazikwoni.

⁶⁰ 'Ya ke Onye-isi nchu-ẹjan nọ lihi ọtọ ihun wẹ ile, ju Jesu nju, si, “O nwonni ihien y'e ku banyeni ihienni ile wẹ ri e ku ni iya ke i me?”

⁶¹ Kani Jesu a gba nkintin, o shiarini ihien owule. Onye-isi nchu-ẹjan nozi ju a, si, “Iyu wu Kraisti, Nwa Onye Hu Richanrin mma?”

⁶² Jesu nọ sị, “Mmē rọ; ọnụ jenkọ d'a hundę Nwa nke Ihian ebe ọ nọdị alị azuun ẹka-nni Osolobue, Onye ahun Iken ile wu nke ẹ, hunzi a k'o gi orukpu gha elu-igwee lala!”

⁶³ 'Ya Onye-isi nchu-ẹjan nọ tika ẹkwa 'ya lẹ enwen ẹ wu Onye-isi nchu-ẹjan, sị, “Kị ẹnyi rizi a chonị osheri ozo?!”

⁶⁴ Unu a nugo aruni o ku. Kị wu uche unu?” We ile nọ sị ni ikpe-onwun a magu a.

⁶⁵ Ndi hu ime we nọ juma eson kpu Jesu, e kpume we ẹnya, fian a ihien, sị a, “Bu amuma!” Ndi-nche nozi weri ẹ, gbu ẹ ili.

Pita A Ghorị N'ọ Marị Jizosi

(Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jon 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Ke Pita ri ibe alị ime ezi-ogwa hu, okpoho ohu ime ndi idibo Onye-isi nchu-ẹjan nọ bia ebẹhu.

⁶⁷ Ogen o gi hun Pita ebe ọ ri a nyan okun, o bu ẹnya tuma a, sị a, “Iyọ lẹ Jizosi onye Nazareti hu wizikwo.”

⁶⁸ Kanị Pita nọ ghorị, sị, “Amarinde m ihien i ri e ku, aghotanị m ihien i ri e ku.” O nọ pu ebẹhu, si onu-mgbon. 'Ya ke okpa nọ kwan.

⁶⁹ Okpoho odibo hu a hunzi a ebahun, ọ nọ gwama ndi wuzo ebẹhu, sị, “Onyeni wu onye ohu ime we!”

⁷⁰ Kanị Pita a ghorizi.

O tebe, ndi turu ebahun nozi sị Pita, “Ezioku-ezioku, i wu onye ohu ime we, makeni i wu onye Galili.”

⁷¹ Kanị, Pita nọ buma enwen ẹ onu, kunde Osolobue, sị, “A marị m okennyeni onu ri e ku oku ẹ.”

⁷² Ozigbo, ọkpa nọ kwan nke mgbe ẹbuo, ya Pita nọ nyanhan oku Jesu gwa a; ni “Ọkpa gini d'a kwan mgbe ẹbuo, i jenkọ d'a ghorị mgbe ẹtọ ni y'a marin m.” 'Ya ndun nọ guu a, o nọ kwan ezigbo ẹkwan.

Isi Nke Mmisen

E Weri We Jesu Jenni Paleti

(Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jon 18.28-38)

¹ Hun eki gihu fon, ndi-isi nchu-egan le ndi-isi le ndi-nkuzi Iwu le ndi ile ri Ndi-isi Nkikwama no zu, tugbama iroro ihien we siko d'e me. We no ken Jesu egbun, duru e pu, we e ye Paleti, hun wu Govano ri a kidon ni ndi Rom.

² Paleti no ju a, si, “Iyu wu Eze ndi Ju?” Jesu no za, si, “Iyu ku e.”

³ Ndi-isi nchu-egan no kusonme ihien bu oda we si ni 'ya k'o me.

⁴ Paleti no juzi a, si, “O nwonni ihien y'a za? Lee ihien ndini ile we ri e ku ni iya k'i me.”

⁵ Jesu ekuzini ihien owule, nke wu ni o tu Paleti enya.

A Ma We Jesu Ikpe-onwun

(Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jon 18.39–19.16)

⁶ Ogen Mmemme-Nghafe owule, Paleti a gha ime ulo-ngan e wepuha ni we onye ohu owule we cho.

⁷ Mmemme-Nghafeni, o nwon okenye ohu w'a kpo Barabasi hun ri ime ngan, iya le ndi ri a luson ndi-okiki; ndi ahun ya le we ri ime ngan gbu ochu ogen isusu.

⁸ Ya ke igunrun hu no nwan bia d'a rijo Paleti n'o me ni we k'o don e me mbu,

⁹ Paileti nọ jụ wẹ, si, “Ụnụ a chọghọ nị m hapụ nị unụ Eze ndị Ju?”

¹⁰ (Paileti jụ wẹ ẹrịra makeni ọ maringwo nị ẹnya-ufu kẹ ndi-isi nchụ-ẹjan gi we Jesu ye ẹ.)

¹¹ Ndi-isi nchụ-ẹjan nọ si igunrun hụ gwa a n'o wepuha nị wẹ Barabasi hụn nke ọ gi wepuha Jizosi.

¹² Paileti nọ jụ wẹ, si, “Kị onụ chọ nwan nị m gi okennyeni unụ a kpọ ‘Eze ndị Ju’ mẹ?”

¹³ Wẹ nọ yi oro, za, si, “Kpogbu ẹ!”

¹⁴ Paileti nọ jụ wẹ, si, “Kị haịn? Elee njo k'o mẹ?”

Kani, wẹ nọ yikenmede oro, si, “Kpogbu ẹ!!”

¹⁵ Makeni Paileti chọ n'o mẹ ihien sikọ d'a sọ igunrun hụ usọ, ọ nọ hapụ Barabasi yeni wẹ; ọ fianguu Jesu mkpinsin, ọ nọ wẹ ye ndi jenkọ d'a kpogbun'ẹ.

Ndi-agma A Kpa Jesu Ye Emu

(Mat 27.27-31; Jon 19.2-3)

¹⁶ Ya ndi-agma ri okpuru Paileti nọ weri Jesu si ezi-ogwa Paileti; wẹ nọ kpogbama itu-agma wẹ.

¹⁷ Wẹ nọ yime ẹ ewuru nanranni e nwun ufie-roni, ufie-roni*; wẹ nọ gi ogun kpa n'a okpu-eze, bu ẹ che ẹ isi.

¹⁸ 'Ya wẹ nọ keleme ẹ, a si, “Eze ndi Ju, isi i che!”

¹⁹ A fian w'a mkpinsin isi, jukpu ẹ eson; e gbuni wẹ osekpụ, e liyen'ẹ ẹka.

²⁰ A kpaguu w'a ye emu, wẹ nọ yipu a efe popu hu, yimezi ẹ nke ẹ. 'Ya wẹ nọ weri ẹ d'a kpogbu.

A Kpoma Wẹ Jesu Elu Obe

(Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jon 19.17-27)

* **Isi Nke Mmisen:**17 ewuru ndi nze le ndi-idafin

21 E ru wẹ ụzọ, wẹ nọ hụn okennyẹ ohu w'a kpọ Saimonụ, ebe ọ gha alị ofia lala ime obodo. Ndi-
 agha hụ nọ wa a ye ẹ olu n'o buru obe *ahun wẹ jenkọ d'e gi kpogbu* Jesu. (Saimonụ wụ nedi Alezanda lẹ Rufosi, onye alị Sairini k'ọ wụ).

22 Wẹ nọ we Jesu si ebe w'a kpọ Gogota, hụn wụ
 “Ebe Okpokom'isi.”

23 Ebehụ kẹ wẹ nọ ye ẹ manya wẹ gwogbama 'ya
 lẹ ihien e lu ilu w'a kpọ Maa n'ọ ra, kanị Jizosi
 aran'a.

24 'Ya wẹ nọ kpoma a enu obe. Wẹ nọ kebe ekwa
 a, tū nkpo keni wẹ marin hūn onye-onye jenkọ d'e
 weri.

25 Okulokụ itenei utuntun kẹ wẹ gi kpoma a elu-
 obe.

26 Ihien wẹ deye elu obe ni iya kẹ wẹ gi ma a ikpe
 wụ “Eze ndi Ju.”

27 Wẹ kpoma Jizosi lẹ ndi ohin ebuo elu-obe
 ichen-ichen; onye ohu ri elu obe ri eka-ihien Jizosi,
 hūn-ebu ri elu-obe ri eka-ekpen ẹ,

28 [keni ihien Ekukwo-nsọ ku hūn ụzọ mezu —
 makeni Ehuhuo-nsọ si, “Wẹ gun a yeni ndi a dan
 iwu.”]

29 Ndi ghafekoni hū e finfin isi, a kpari ẹ, a si,
 “Ha! Ele i si ni jenkọ d'e tikpo Ulo-nsọ, gi akpu-
 uhuhin eto tundonzi ẹ?!”

30 Zuopuha nwan enwen i! Gha nwan elu obe hū
 hidan.”

31 Ndi-isi nchu-egan lẹ ndi-nkuzi Iwu huzi a kpa a
 e ye emu ime igunrun wẹ, a si ibe wẹ, “O zuopuha
 ndi ozo, kanị ọ sanị eka zuopuha enwen ẹ!”

32 *Onye nwen si n'ọ wu* Kraisti, Eze ndi Izrelu, 'ya
 gha nwan elu obe hidan, keni enyi hūn, kweri!”

Ndị ohin ebuo hụ we kpoma we le iya huzikwo a kpari e.

Jizosi A Nwunhun

(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jon 19.28-30)

³³ O ru oge enya-anwun gi a ri isi, ali hụ ile nọ gba ishi d'e ru okuloku eto efinnai hụ.

³⁴ Oge ihien nọke okuloku eto gi ku, Jesu nọ gi oken olu yi oro, si, "Elo! Elo!! Lama Sabakitani?!" hun wu "Osolobue m! Osolobue m!! Ki hain i gi gbakito m azuun?!"

³⁵ Ndị hụ ime ndi wuzo ebenu a nu ihien o ku, we nọ si, "Gon ni ntin, o ri a hi Elaija!"

³⁶ Onye ohu ime we nọ gba oso, weri eru suru manya ru-uka, fa a ye onunu mkpinsin, ye e ra, si, "Cheri ni, ni enyi lele ke Elaija jenkọ d'a bia d'e wetu e enu obe!"

³⁷ 'Ya Jesu nọ gizi oken olu yikenme oro, kwonbepu.

³⁸ Ekwá we gi gbónbepu Ebehu- kachanrin-nso ime Ulo-nso nọ bawapu ebuo gha elu d'e ru ali.

³⁹ Oki-gha hun wuzo ihun e ebenu a hun ke Jesu don nwun, o nọ si, "Ezioku-ezioku, onyeni wu Nwa Osolobue."

⁴⁰ O nwonghozi ikpoho ndi hụ ri a gha ebe teni e lee ile; ndi hụ ime we wu: Meri onye Mag'dala le Salomi le Meri nne Jemisi hun-nta le Josisi†.

⁴¹ Ikpoho ndini wu ndi e son Jesu, e yen'e eka, e jenn'e ozi oge o gi ri Galili. Ikpoho ndi ozọ bu oda son e bia Jerusalem rizikwo ebahun.

E Li We Jesu

(Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jon 19.38-42)

† Isi Nke Mmisen:40 Josefụ

42 O ru ɛnyasi Uhuoɛhin hu, ebe o meni Uhuoɛhin-nkwademe ro, 'ya wu ohi gbama Uhuoɛhin Izu-iken e ru,

43 'ya Josefu onye obodo Arimatia no jen d'e kun-run Paileti. Josefu wu onye we marin amarin ime Ndi-isi Nkikwama. O rizikwo ndi ri e che obibia Alize Osolobue. O no wepu egun enya, buru Paileti, si a ye e ehụ Jesu.

44 Ogen Paileti gi nu ni Jesu a nwunole, o tu a enya. O no kpọ oki-agma hu, ju a k'o teguo Jesu nwun.

45 Ogen o gi nuguu ihien oki-agma hu za, o no si Josefu jen d'e buru ehụ hu.

46 Josefu no nonrin ekwa line, butu ehụ Jesu elu obe, gi ekwa hu fuma a, bu e che ime ili we gu rike okporo ye ime omuma zeni ke we e me. 'Ya o no gi omuma hi ogbe nukin onu ili hu.

47 Meri onye Mag'dala le Meri nne Josisi‡ ri ebahun e lee ile, we no hun ebe we buto ehụ Jesu.

Isi Nke Mmisin

Jesu A Gha Onwun Lihi

(Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jon 20.1-10)

1 Ogen Uhuoɛhin Izu-iken gi ghafeguu, Meri onye Mag'dala le Salomi le Meri nne Jemisi no nonrin ihien ndi e shin ohunma keni we jen d'e gi e te ehụ Jesu.

2 Uzo-utuntun uhuoɛhin ibuzo ime izu-uka (hun wu nwan uhuoɛhin Sode), ogen anwun gi wama, we no jenne ili Jesu.

3 Ogen we gi jenko, we hu a ju ibe we, si, "Onye jenko d'e nupu ni enyi omuma ri onu ili?"

‡ **Isi Nke Mmisin:**47 Josefu

4 Ogen wẹ gi ru ebẹhụ, lee ẹnya, wẹ nọ hụn a nị e nupụguọlẹ wẹ ọmụma hụ higbu enwẹn ẹ ogbe.

5 'Ya wẹ nọ banye ime ili hụ, wẹ nọ hụn okorobia yi ẹkwa ọchan tueru alị k'ọ nọdị alị ẹka-nni, ọ nọ tu wẹ ẹnya.

6 Okennyẹ hụ nọ sị wẹ, “Atule ni egun; ọnu rị a cho Jesu onye Nazareti, hụn wẹ kpogbu. O lihiguọ! Ọ rizi ebeni. Lee ni ebe wẹ te buto a!

7 Jẹn ni nwan d'e zi umu-azun a le Pita ni 'O buruguọ ni unu uto shi Galili; ebẹhụ ke unu siko d'a nọ hụn a—k'o don gwa onu.' ”

8 'Ya wẹ nọ gha ili hụ puha, gbama oso, makele ọ tu wẹ ẹnya, tu wẹ egun. O nwonni onye wẹ gwa ihien owule uto make ni egun rị a tu wẹ.

[Wẹ nọ be ni Pita le ndi 'ya le wẹ wi ihien ndini nke-nke. Omeagu, Jesu le enwẹn ẹ nọ zipu umu-azun a, wẹ gha owuwa-ẹnya-anwun ru ndidan ẹnya-anwun, wẹ d'e zi ozi nzuopuha-itebite, ozi hụ rị nsọ, rị ndun jenin ejen. Isee.

Meri Onye Mag'dala A Hụn Jesu Ogen O Gi Ghagu Onwun Lih
(Mat 28.9-10; Jon 20.11-18)

9 Uz'utuntun uhuhin ibuzo ime izu-uka (hun w'a kpo uhuhin-uka tanni), ogen Jesu gi ghagu onwun lihi, ọ nọ bu'zo nwonpuha ebe Meri onye Mag'dala rị—Meri onye Mag'dala hụn ọ gha ime ẹ chupu eje-mmọn esa.

10 Ọ nọ jemmẹ d'a gwa ibe ẹ ndi wẹ ile wi e son Jesu, ebe wẹ ile sukuru, a kwan ekwan.

11 Kani, ogen wẹ gi nu k'o ku ni Jizosi rizi ndun, n'ọ hungo a, eginini w'ẹ don.

Jesu E Nwọnpuha Ebe Umụ-azụun A Ebuo Jenko Emausu Ri

(Luk 24.13-35)

¹² Onwan e meguu, 'ya ke Jesu no gi udi ozo nwonpuha ebe umu-azuun a ebuo jenko ali-ofia ri.

¹³ We no kin-azuun d'a gwa umu-azuun a ndi hoduni, kani egizikwoni w'a don.

Jesu E Nwọnpuha Ebe Umụ-azụun A Mmanai Ahun Ri

(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jon 20.19-23; Orun Ndi-Ozi 1.6-8)

¹⁴ Omegu, Jesu no nwonpuha ebe umu-azuun a mmanai ahun ri e ri ihien-oriri. O no jugbo we make obi-ebu we le obi we zeni, make ni egin we ihien ndi hunn'a n'o ghaguo onwun lihi gwa we don.

¹⁵ O no ye we iwu, si, "Ghagbame ni uwa ile d'e zi ihian ile ozioma.

¹⁶ Onye owule hun kwerini, e me we e mirin-Chuku, jenko d'e nwe nzuopuha; kale, onye owule hun kwerileni, ikpe jenko d'a ma a.

¹⁷ Ahima ndini siko d'e son ndi kwerini: we siko d'e gi efan m chupu eje-mmom; we jenko d'a su asusu ndi ozo ri ichen-ichen we marinleni;

¹⁸ we k'a saeka gi eka buru agwo; we ri nshi, o nwonni ihien o jenko d'e me we; we jenko d'e bu eka kwasị ndi emu ri a ku, a dinhin we."

E We We Jesu Si Elu-igwee

(Luk 24.50-53; Orun Ndi-Ozi 1.9-11)

¹⁹ Ogen Di-nwonni-enyi wu Jesu gi gwaguu umu-azuun a oku ndini, Osolobue no we e si elu-igwee d'a nodi ali eka-nni Osolobue.

²⁰ 'Ya ụmụ-azụun a nọ jẹnme d'e zi ozioma ebe ile,
Di-nwọnni-enyi nọ nọyeni wẹ, e gi ọrụn-atụmęnya o
gi rị e sọn ẹ a ghọsị nị ozi wẹ wụ ezioku.]

**Elu Ọhụn: Ekwkwọ-Nsọ (Azụn Ọhụn rịn'a)
Revision of New Testament in Ika**

copyright © 2010 Wycliffe

Language: Ika

Translation by: Wycliffe

Ika (ikk) Nigeria

In Nigeria the word Ika is not only the name of the Ika people, but is also used to designate a local government area in the Akwa Ibom State. The Ika people are a sub group of the Igbo people. It is interesting to note that Ika is the name of a town in Croatia is one of the eight Annang local government areas of the local government areas in Akwa Ibom State. An alternative name for the Ika people is Ika-Annang. There appears to be another dialect of Ika that is spoken in Delta State of Nigeria.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789037056

Revision

The New Testament

in Ika

© 2010, Wycliffe. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

31b0248e-272a-5dee-8226-bcc00c54d9b1